3P/87

MSZMP
BUDAPESTI
BIZOTTSÁG
OKTATÁSI
IGAZGATÓSÁGA

TÁJÉKOZTATÓ

A MARXIZMUS-
LENINIZMUS
ESTI EGYETEM
OKTATÁSI
FORMÁIRÓL

1987/1988

MSZMP Budapesti Bizottsága
Oktatási Igazgatósága

TÁJÉKOZTATÓ

a marxizmus–leninizmus esti egyetem
oktatási formáiról

1987/88. tanév

OKTATÁSI FORMÁK

I. Hároméves általános tagozat

A hároméves általános tagozat célja a marxizmus–leninizmus elméletének megismertetése, szemléletére nevelés a filozófia, a politikai gazdaságtan, a tudományos szocializmus tanulmányozása révén.
A tanfolyam elvégzését ajánljuk az állami, gazdasági és tömegszervezetekben dolgozóknak, propagandistáknak és a marxizmus–leninizmus elmélete iránt érdeklődőknek.

FELVÉTELI FELTÉTELEK:

- az illetékes pártszervezet támogató javaslata,
- az állami, gazdasági vezető hozzájárulása,
- középiskolai végzettség vagy ennek megfelelő általános és politikai műveltség,
- sikeres felvételi vizsga.

A felvételi vizsga szóbeli.
A hallgatók hetenként egyszer, a tematikában meghatározott napon és időben, kötelező – 3 órás – előadásokon vagy osztályfoglalkozásokon vesznek részt.
A hallgatók minden tantárgyból vizsgát tesznek.

II. Kétéves szakosított tagozatok

A tanfolyam célja: a filozófiának, a politikai gazdaságtannak, a nemzetközi munkásmozgalom történetének, a magyar munkásmozgalom történetének mélyebb, elméleti-tudományos igényű tanulmányozása.
A tanfolyamot egyetemi-főiskolai végzettségű értelmiségieknek: elsősorban pedagógusoknak, műszaki értelmiségieknek, fiatal tudományos kutatóknak, újságíróknak, népművelőknek, politikai vezetőknek, propagandistáknak ajánljuk.

FELVÉTELI FELTÉTELEK:

- a munkahelyi pártszervezet támogató javaslata,
- az állami, gazdasági vezető hozzájárulása,
- egyetemi, főiskolai végzettség vagy ennek megfelelő általános és politikai műveltség,
- a jelentkezők felvételi beszélgetésen vesznek részt, amelyen a felvételi bizottság meggyőződik a jelentkező szakirányú, általános és politikai műveltségéről s ennek alapján tesz javaslatot a felvételre, illetve elutasításra.

A felvételi beszélgetés szakirányú követelménye az MLEE hároméves általános tagozatának a választott szakra vonatkozó tananyaga.
A tanfolyamokon hetenként – meghatározott napon és időpontban – 3 órás intenzív foglalkozások vannak.
A hallgatók a tananyagból félévkor beszámolnak, év végén vizsgáznak.
A kiemelkedő tanulmányi munkát végzők és pedagógiai végzettséggel rendelkezők lehetőséget kapnak *államvizsga letételére*, amely az adott tantárgyban középfokú oktatásra jogosít.
A szakosított tagozatok az alábbi témakörökben indulnak:

filozófia,
politikai gazdaságtan,
magyar munkásmozgalom,
nemzetközi munkásmozgalom.

III. Speciális továbbképző tanfolyamok

A speciális továbbképző tanfolyamok a propagandisták, valamint felső- és középszintű vezetők magas színvonalú továbbképzését biztosítják a filozófia, a politikai gazdaságtan, a munkásmozgalom története szaktudományokhoz kapcsolódó tárgykörökben, felfrissítve és kiegészítve hallgatóik elméleti, illetve politikai tudását.

FELVÉTELI FELTÉTELEK:

- az illetékes pártszervezet támogató javaslata,
- az állami, gazdasági vezető hozzájárulása,
- megfelelő állami vagy politikai iskolai végzettség vagy hasonló szintű általános és politikai műveltség.

A tanfolyamokon hetenként – meghatározott napon és időpontban – 3 órás kötelező foglalkozások vannak.
A speciális továbbképző tanfolyamok hallgatói a tanfolyam végén beszámolnak.

IV. Kerületi továbbképző tanfolyamok

A kerületi pártbizottságok döntése alapján az MLEE kerületi tagozatai mellett továbbképző tanfolyamok indulnak. A résztvevőkre – az igényeknek megfelelően – a munkahelyi pártszervezetek tesznek javaslatot. A tanfolyamok célja, hogy a napi politikai munkához kapcsolódóan feldolgozzanak egyes párthatározatokat, segítsék azok végrehajtását, felkészítsék az új tisztségviselőket a reszortfeladatok megoldására.
A szükséges tematikát az Oktatási Igazgatóság tanszékei biztosítják.
A hallgatók a naptári programok szerint hetenként vagy kéthetenként meghatározott napon és időben, kötelező foglalkozásokon vesznek részt.
A résztvevők a tanfolyam elvégzéséről bizonyítványt kapnak.

V. „Korunk kérdései" – előadás-sorozatok

A „Korunk kérdései" előadás-sorozatok elsősorban a propagandisták, a párt- és társadalmi szervezetek tisztségviselői, az állami és a gazdasági vezetők, valamint az adott téma iránt érdeklődő értelmiségiek tájékoztatását, felkészültségének rendszeres kiegészítését és frissítését szolgálják.
A „Korunk kérdései" előadás-sorozatok időszerű társadalomelméleti, ideológiai, politikai témakörökben indulnak, és a valóság hiteles bemutatásával, marxista–leninista eszmeiségű, igényes elemzéssel, a társadalmunk előtt álló teendők elvi indokolásával törekednek a hallgatók ismeretkörének szélesítésére, elősegítik az eligazodást korunk bonyolult kérdéseiben.
A „Korunk kérdései" előadások munkaidő után kerülnek megrendezésre. A hallgatóknak beszámolási, illetve vizsgakötelezettsége nincs.
A részvétel munkaidő-kedvezménnyel, tanulmányi szabadsággal nem jár.
A jelentkezéshez munkahelyi, illetve pártszervezeti javaslat nem szükséges, de mint pártoktatási formában való részvételt célszerű a pártalapszervezetnél bejelenteni. Az egyes előadás-sorozatok pontos téma- és időrendjét közzétesszük, illetve a jelentkezőknek megadjuk. Az előadás-sorozat látogatásáról a hallgatók igazolást kapnak.

VI. Önálló tanulás

Az önálló tanulás a kádertovábbképzés magas szintű formája, a továbbképzés kötetlenebb, nem iskolarendszerű módja, amelyben a budapesti és a kerületi pártbizottságok képzési terveiben erre javasolt vezetők és vezető propagandisták vesznek részt.

A tanulmányi idő a témától függően másfél évtől három évig terjed. Az önálló tanulásban részt vevőknek az Oktatási Igazgatóság sokoldalú támogatást nyújt (pl. konzulenst biztosít), tanulmányaik előrehaladását figyelemmel kíséri és segíti.

Az önálló tanuló a széles körű témajavaslatok közül maga választja ki az érdeklődésének legjobban megfelelő tárgykört, amelyet tanulmányozni kíván.

Jelenleg az Oktatási Igazgatóságnak számos előkészített témajavaslata van az önálló tanulók számára. Ezek mellett a jelentkezők érdeklődési körének figyelembevételével mód van e kör bővítésére, újabb témavázlatok kialakítására.

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

Az esti egyetem különböző tanfolyamára való jelentkezéshez szükséges kérdőívet a munkahely szerint illetékes kerületi pártbizottságokon, a munkahelyi pártszervezeteknél lehet beszerezni.
A kitöltött kérdőíveket – 1 db saját névre megcímzett és bélyeggel ellátott borítékkal, valamint önéletrajzzal együtt – a munkahely szerint illetékes kerületi pártbizottságra 1987. május 25-ig kell eljuttatni.
A felvételi beszélgetéshez kötött szakokra jelentkezők a felvételi beszélgetések témaköreit, javasolt irodalmát egy időben kapják meg a jelentkezési lapokkal, melyeken a felvételi helye, időpontja is szerepel, ezért erről külön értesítést nem küldünk.
Felvett hallgatónak az tekinthető, aki a felvételről értesítést kapott, tandíjfizetési és beiratkozási kötelezettségének a tanév kezdetéig eleget tett.
A *tandíj* tanévenként: az általános tagozaton 300 Ft, a szakosított tagozatokon 500 Ft, a speciális továbbképző tanfolyamokon 600 Ft, kerületi továbbképző tanfolyamokon 300 Ft, „Korunk kérdései" előadás-sorozatokon 300 Ft.
A tandíjat két egyenlő részletben is be lehet fizetni.
A tanfolyamra küldött hallgatók tandíját a munkáltató indokolt esetben – az érvényes állami rendelkezésekkel összhangban – részben átvállalhatja.
Az önálló tanulásban részt vevők a téma időtartamától függően tanulmányaik megkezdésekor 400–700 Ft vizsgadíjat (konzulensi díjat) fizetnek.
Az MLEE általános, szakosított és továbbképző tanfolyamain részt vevők tanulmányi szabadságát az érvényben levő állami rendelkezés szabályozza. (ÁBMH 6001/1982)
Munkaidő-kedvezményben az általános, szakosított tagozatok és a speciális továbbképző tanfolyamok hallgatói részesülnek, akiknek kötelező foglalkozásuk munkaidőben van, vagy munkahelyük az oktatási intézménytől olyan távol van, hogy a foglalkozásokat időben nem érnék el.
Minden tagozaton és tanfolyamon hetenként meghatározott napon és időpontban kötelező foglalkozások vannak. Az esetleges hiányzást a munkahelyi párt- és gazdasági vezetéssel igazoltatni kell. A mulasztott anyagról a tanár a hallgatót beszámoltatja. A tanfolyami foglalko-

zások, valamint az előadások helyét és időpontját a beiratkozáskor kapott „Igazolás" és a „Naptári program" tartalmazza.
Aki vizsgahalasztási engedélyt nem kapott, vizsgakötelezettségének a meghatározott időben nem tesz eleget, tanulmányi szabadságot nem vehet igénybe. Az a hallgató, aki tanulmányi kötelezettségének igazolatlanul nem tett eleget, tanulmányait saját hibájából, a vállalat és az Oktatási Igazgatóság hozzájárulása nélkül abbahagyja, a tanulmányi szabadság és munkaidő-kedvezmény idejére kifizetett átlagkereset összegét köteles a vállalatnak megtéríteni.
Évhalasztást indokolt esetben a tanulmányi osztály csak akkor engedélyez, ha a hallgató már egy féléves vizsgával rendelkezik. A tanulmányokat ez esetben három éven belül újra meg kell kezdeni.

HÁROMÉVES ÁLTALÁNOS TAGOZAT

ELSŐ ÉVFOLYAM

Filozófia

Világnézet – filozófia – ideológia.
A marxizmus a munkásosztály ideológiája.
A marxizmus forrásai és alkotórészei.
A filozófia alapvető kérdése.
Az alapvető filozófiai irányzatok.
A materializmus főbb történeti formái.
A marxizmus anyagelmélete.
A tudat mint az anyag önfejlődésének terméke.
Természet – ember – társadalom.
A dialektika elméleti tartalma, módszere.
Az anyagi termelés a társadalmi fejlődés alapja.
A marxizmus-leninizmus a társadalom politikai életéről.
Osztályharc, forradalom, társadalmi haladás.
A társadalom ideológiai élete.
A szocialista tudatformálás és világnézeti nevelés feladatai.

MÁSODIK ÉVFOLYAM

Politikai gazdaságtan

HARMADIK ÉVFOLYAM

Tudományos szocializmus

SZAKOSÍTOTT TAGOZATOK TEMATIKÁI

Filozófia

ELSŐ ÉVFOLYAM

Fejezetek a marxista filozófia történetéből
A marxizmus filozófiai forrásai. A dialektikus és történelmi materializmus kidolgozása Marx és Engels műveiben, továbbfejlesztése Lenin filozófiai munkáiban.
A marxista filozófia ma.
A marxista filozófia Magyarországon.
Időszerű filozófiai problémák a tudomány legújabb fejlődése fényében
Az anyag filozófiai elméletének néhány mai kérdése. A modern fizika, a mai biológia és ökológia filozófiai problémái.
A tudat, a megismerés, a gyakorlat.

MÁSODIK ÉVFOLYAM

A szocializmus időszerű filozófiai kérdései
A szocializmus történelmi helye a társadalmi formák fejlődésében.
A szocializmus dialektikájáról: általános és különös, nemzetközi és nemzeti viszonya.
Ellentmondások a szocializmusban.
Egyén és közösség a szocializmusban.
Az ideológiai harc filozófiai kérdései korunkban
A modern polgári filozófia alapvető irányzatai.
Formaváltozások az imperialista ideológiában. A neokonzervativizmus.
Antimarxizmus, marxológia, marxizálás.
A mai vallásos ideológiák világnézet tartalma.

Politikai gazdaságtan

ELSŐ ÉVFOLYAM

A politikai gazdaságtan alapfogalmai. A politikai gazdaságtan tárgya.
Az árutermelés. A marxi érték- és pénzelmélet alapjai.
Az értéktöbblet- és a profitelmélet. Az értéktöbblet elosztása a szabadversenyes kapitalizmusban.
A tőke felhalmozása és a kapitalizmus fejlődési szakaszai.
A monopolizáció a tőkés gazdaság különböző területein az állammonopolista kapitalizmusban. Ár, profit és járadék a mai kapitalizmusban.
Hitel és pénzforgalom a mai kapitalizmusban.
A tőkés világgazdasági rendszer.
A tőkés újratermelés, gazdasági növekedés, gazdasági egyensúly és a válságok.
Az imperializmussal kapcsolatos reformista és polgári nézetek bírálata. Az állammonopolista kapitalizmus történelmi helye.

MÁSODIK ÉVFOLYAM

A szocialista termelési mód fő vonásai.
Árutermelés, áru és pénz a szocializmusban.
A szocialista árrendszer.
A szocialista gazdaság működési mechanizmusa.
Tervszerűség, arányosság (egyensúly) arányok a szocialista bővített újratermelésben.
Gazdasági növekedés a szocializmusban.
A szocialista vállalat.
Személyi jövedelmek és a fogyasztás a szocializmusban.
A szocialista nemzetközi munkamegosztás fejlődése. A szocialista integráció.

A magyar munkásmozgalom története

ELSŐ ÉVFOLYAM

A tőkés fejlődés kezdetei Magyarországon.
A monopolkapitalizmus kialakulása, sajátos vonásai.
A társadalmi haladás fő kérdései a dualizmus viszonyai között.
A magyarországi munkásság osztállyá szerveződése; a kezdeti munkásmozgalom.

A Magyarországi Szociáldemokrata Párt; a baloldali ellenzék a századelőtől 1918-ig.
Az 1918-as polgári demokratikus forradalom.
A Kommunisták Magyarországi Pártja – megalakulása, harca a szocialista forradalom győzelméért.
A Magyar Tanácsköztársaság.
Az ellenforradalmi rendszer kiépülése, jellemző vonásai.
A munkásmozgalom helyzete, tevékenysége 1918–1935 között.
A Kommunisták Magyarországi Pártjának új politikai irányvonala a fasizmus ellen, a demokratikus átalakulásért.
Magyarország a II. világháborúban.
A kommunisták harca a függetlenségi mozgalom, a nemzeti ellenállás megszervezéséért.

MÁSODIK ÉVFOLYAM

Magyarország felszabadítása.
A népi demokratikus forradalom kibontakozása – 1944–45.
Az osztály- és pártviszonyok 1945 nyarán; a Magyar Kommunista Párt májusi konferenciája, az újjáépítés feladatairól, a párt helyzetéről.
A koalíciós pártok helyzete, törekvései, célkitűzései.
A Baloldali Blokk megalakulása; a stabilizáció.
Az MKP III. kongresszusa a szocializmus népi demokratikus útjáról.
A demokratikus pártok koalíciójának átalakulása.
A szocialista forradalom győzelme hazánkban (1947–1948.)
Az MDP létrejötte.
A szocialista építés kibontakozása, eredményei.
A szektás fordulat és következményei.
Kísérlet a hibák kijavítására. A revizionizmus jelentkezése; szervezkedése.
Az MDP mélyülő válsága.
Az ellenforradalmi lázadás.
Az ellenforradalmi lázadás leverése; a konszolidáció fő politikai és ideológiai tapasztalatai.
A szocialista alapok lerakásának befejezése. (1959–1962)
A szocialista építés jellemzői a 60-as évektől.
A gazdaságirányítási rendszer, az agrár- és szövetkezetpolitikai átalakításának kezdetei.
A szocialista nemzeti egység kialakulásának, fokozatos erősödésének tendenciája.
A szocialista tulajdon és termelési viszonyok fejlesztésének feladatai, távlatai. A társadalom szociális szerkezete fejlődésének fő irányai.
A párt szerepe a szocialista építés jelenlegi szakaszán.
A gazdasági fejlődés fő vonásai a szocialista építés időszakában. A szo-

cialista állam és demokrácia fejlesztésének feladatai. Ideológiai, kulturális életünk helyzete, fejlődése.
Az MSZMP XIII. kongresszusa a szocializmus építésének időszerű és távlati feladatairól.

A nemzetközi munkásmozgalom története

ELSŐ ÉVFOLYAM

A nemzetközi munkásmozgalom a szabadversenyes kapitalizmus és az imperializmus korában. A leninizmus létrejötte.
A nemzetközi munkásmozgalom az I. világháború időszakában.
A nagy októberi szocialista forradalom, a szovjet hatalom megszilárdulása, a szocializmus építése a Szovjetunióban (1938-ig).
A Komintern megalakítása és tevékenysége; a kommunista világmozgalom a 30-as évek végéig.
A második világháború.
A fasizmus szétzúzása. A nemzetközi erőviszonyok alakulása a második világháborútól a 60-as évekig.
A Szovjetunió bel- és külpolitikája a 60-as évekig.
A népi demokratikus forradalmak győzelme; a szocializmus alapjainak lerakása a népi demokratikus országokban.
A nemzeti felszabadító mozgalmak.
A fejlett tőkés országok helyzete a 60-as évekig.
A szocialista világrendszer kialakulása.

MÁSODIK ÉVFOLYAM

A szocialista országok fejlődésének sajátosságai a 60-as évektől (országonként). A Szovjetunió gazdasági, társadalmi viszonyainak alakulása a 60-as évektől.
A szocialista országok együttműködése.
Az ázsiai szocialista országok helyzete, fejlődésének fő kérdései.
A fejlett tőkés országok gazdaságának és politikájának alakulása a nyolcvanas évekig.
A nemzetközi viszonyok alakulása 1960-tól a nyolcvanas évekig.
A tőkés gazdasági, katonai, politikai integráció.
A tőkés országok kommunista és munkásmozgalmának fő kérdései napjainkban.
A fejlődő országok helyzete, belső és nemzetközi viszonyaik.
A kommunista mozgalom mai stratégiájának és egységének kérdései.
Az SZKP XXVII. kongresszusa, az SZKP tevékenységének fő irányai: a Szovjetunió bel- és külpolitikája napjainkban.

Speciális továbbképző tanfolyamok tematikái

PÁRTISKOLAI TANFOLYAMOK

A párt feladatai a műszaki fejlesztés területén (1 éves)

(Gazdasági, műszaki vezetők, üzemi, vállalati párttisztségviselők részére.)

Az értelmiség társadalmi, politikai szerepe.
A magyar értelmiség útja.
A műszaki értelmiség kialakulása.
Az ellenforradalmi rendszer kultúrpolitikájának hatása az értelmiség különböző csoportjaira. A műszaki értelmiség a progresszív erők oldalán.
Az értelmiség és a felszabadulás.
A műszaki értelmiség szerepe a népi demokratikus forradalomban.
Az 1950-es évek gazdaságpolitikájának hatása a műszaki értelmiségre.
Az MDP munkájának tapasztalatai az értelmiség körében.
Az MSZMP értelmiségipolitikája. A műszaki értelmiség a gazdaságpolitikai konszolidáció megteremtésében.
A műszaki értelmiség létszámának, összetételének s anyagi helyzetének alakulása.
A műszaki értelmiség társadalmi-politikai aktivizálódása.
Az értelmiség helye társadalmunk jelenlegi osztályszerkezetében.
Az identitás tudatzavarai.
Népgazdasági fejlesztés - tudományos kutatás és innováció.
Szellemi export - nemzetközi kapcsolatok.
Rétegpolitika – szövetségi politika. Az iparági szakszervezetek feladatai.
Az MTESZ tevékenységének jellemzői, munkája a műszaki értelmiség társadalmi, politikai aktivizálásáért.
Feladataink az MSZMP KB 1986. nov. 19–20-i, valamint 1986. decemberi határozatai alapján.

Az MSZMP honvédelmi politikájának alapjai és ideológiai kérdései (1 éves)

(A párt, a KISZ, a Hazafias Né:front munkatársai, tisztségviselői, az MHSZ-ben dolgozók és az iskolák honvédelmi felelősei részére.)

A marxizmus-leninizmus a hadügyről és a hadseregről.
A politika és a háború viszonya.
Az imperialista és a szocialista hadseregek alapvető jellemzői.
A szocializmus védelmének törvényszerűségei
A nemzetközi helyzet és a nemzetközi osztályharc alakulásának alapvető tendenciái.
Az Amerikai Egyesült Államok és a NATO katonapolitikája és katonai doktrínája.
Az imperializmus globális stratégiája és a helyi háborúk.
A Varsói Szerződés jellege, védelmi politikája és katonai doktrínája.
A szocialista honvédelem gazdasági alapjai fejlesztésének irányai.
Az MSZMP honvédelmi politikája és a honvédelem fő területei.
A Magyar Népköztársaság fegyveres erői és testületei előtt álló feladatok.
A Magyar Néphadsereg fejlődése és továbbfejlődésének követelményei.
A Magyar Néphadsereg és a társadalmi szervezetek közötti kapcsolat.

POLITIKAI VEZETÉS – PÁRTMUNKA (RESZORTKÉPZÉS)

Politikai vezetés – pártmunka (1 éves)

(Pártiskolát végzett vezetők – akik választott funkcióban dolgoznak, vagy fontos megbízatást látnak el – vezetői készségeinek fejlesztése érdekében.)

A politikai munka jellege, a politikai vezetés tartalma. Vezetés és irányítás a politika területén. A társadalom irányítása és a párt vezető szerepe a társadalomban.
A pártvezetés mint a párt funkciója. A politika alakítása, annak szintjei. A határozat előkészítése, meghozatala, annak tartalmi és formai szabályai. A politikai döntés végrehajtásának megszervezése. Tervezés és szervezés a végrehajtás során. Az ellenőrzés gyakorlata, szervezete.
A pártvezetés sajátos érvényesülése a társadalmi életben. A pártirányítás feladatai az anyagi-termelési, ideológiai, kulturális, valamint az állami szervekkel, a társadalmi és a tömegszervezetekkel kapcsolatban.
A pártvezetés mint társadalmi viszony. A politikai és a szakmai vezetés különbsége és kapcsolata, valamint mozgalmi jellegének hatása a munkakapcsolatokra. Korszerű módszerek és eszközök a vezetés szolgálatában.

A pártélet és a pártépítés kérdései (1 éves)

(Vállalati, intézményi pb-titkárok, kerületi pb-munkatársak részére.)

A marxizmus–leninizmus tanítása a munkásosztály forradalmi pártjáról.

Az MSZMP XIII. kongresszusa a párt munkájáról és további feladatairól.
A pártdemokrácia helyzete és fejlesztésének feladatai.
A demokratikus centralizmus. A pártegység és pártfegyelem.
Az MSZMP munkastílusa. A párthatározatok.
A választott pártszervek és a pártapparátus tevékenysége.
Az alapszervezetek munkája.
A párt káderpolitikája és kádermunkája.
Az államélet és a gazdaság pártirányítása.
A párt ideológiai, propaganda- és agitációs munkája.
A párt tömegkapcsolatai, a tömegszervezetek pártirányítása.

A politikai információ és a tömegpolitikai munka (1 éves)

(A kerületi, üzemi, intézményi pb-k és pártalapszervezetek információs felelősei részére.)

Politikai mechanizmus és demokrácia. A szocialista demokrácia és az információs munka kapcsolata.
Kommunikáció és társadalmi információ.
A párt információs rendszere.
A politikai információ szerepe a tömegpolitikai munkában.
Az agitáció, propaganda és a politikai információs munka összefüggései.
Az MSZMP tájékoztatáspolitikája.
A társadalmi és tömegszervezetek információs tevékenysége, kapcsolatuk a párt információs rendszerében.
A pártalapszervezetek információs tevékenysége.
Az információk gyűjtése, feldolgozása, az információs jelentések összegzésének követelményei.
A politikai közvélemény-kutatás és a politikai információ elvei és módszertani kapcsolata.
A főváros pártszerveinek és szervezeteinek információs munkája.

Az agitáció elméleti és módszertani alapjai (1 éves)

(A párt-, a KISZ-, a szakszervezet agit-prop. titkárai, vezetőségi tagjai, propagandistái részére.)

A szocialista társadalom érdekviszonyai, politikai rendszerének fejlődése.
A marxizmus-leninizmus tanítása a munkásosztály forradalmi pártjáról. Az MSZMP.
A pártirányítás időszerű kérdései. A párt szervei és szervezetei.
Az ideológiai munka alapfogalmai, összefüggései.
Az MSZMP ideológiai munkájának időszerű kérdései.
A politikai propaganda.
A párt politikai információs tevékenysége.
A párt tájékoztató munkája. Tájékoztatáspolitika.
Az agitáció meghatározó tényezői, eszközei és formái.
A meggyőzés feltételei és módszerei.
Külpolitikánk alapvonásai. A nemzetközi helyzet. Hazánk külpolitikai törekvései.
Belpolitikánk alapvonásai, időszerű kérdései.
Gazdaságpolitikánk elvi alapjai és időszerű kérdései, az agitáció aktuális feladatai.
Társadalompolitika napjainkban.
Az MSZMP kultúrpolitikájának alapvonásai, időszerű kérdései.
A kulturális kérdésekkel kapcsolatos agitáció feladatai.

A pártfegyelem kérdései (1 éves)

(Vállalati, intézményi, kerületi fegyelmi bizottságok titkárai, elnökei, tagjai, valamint a pártalapszervezeti vezetőségi tagok részére.)

A párt vezető szerepe a társadalomban.
A párt felépítése és működésének elvei.
Az MSZMP XIII. kongresszusa a pártfegyelem helyzetéről és erősítésének szükségességéről.
A párttagokkal és a vezetőkkel szemben támasztott követelmények.
A pártfegyelmi munka a párt politikai munkájának szerves része.
A pártfegyelmi munka elvei.
A pártszervek fegyelmi munkája.

A pártfegyelmi eljárás és vizsgálat.
A pártfegyelmi döntés – határozathozatal.
A pártfegyelmi munka adminisztrációja, az iratkezelés és ügyvitel feladatai.

A párt szerepe a gazdaság irányításában (1 éves)

(Üzemi párt- és tömegszervezeti munkatársak, pártalapszervezeti titkárok és termelési felelősök részére.)

A szocializmus építésének tapasztalatai, a fejlett szocialista társadalom építése.
Irányítás és vezetés a szocialista társadalomban.
A gazdaság és a politika viszonya.
A párt vezető szerepe a gazdaság irányításában és fejlesztésének feladatai.
A világgazdasági kihívás és a magyar gazdaság.
A gazdaságirányítási rendszer fejlesztésének elvi-politikai kérdései.
Az ipar helyzete és szerepe népgazdaságunkban, fejlesztésének feladatai.
A vállalat szervezeti rendszere és vezetése.
A káder- és személyzeti politika elveinek érvényesítése mint a gazdaság pártirányításának alapfeltétele.
A párt- és tömegszervezetek együttműködésének kérdései a gazdaságpolitikai feladatok megvalósításában.
A gazdaságpolitikai propagandamunka és a termelési agitáció feladatai.
A pártbizottság politikai irányító, szervező- és ellenőrző munkájának módszerei és tapasztalatai.
A gazdaságpolitikai munkabizottságok tevékenysége és munkájuk fejlesztése.
Az üzemi demokrácia fejlesztésének lehetőségei és feladatai.
Az üzem- és munkaszervezés fejlesztéséről hozott párt- és kormányhatározatok megvalósításának helyzete.
A munkaverseny-mozgalom fejlesztésének feladatai.
A szocialista országok gazdasági együttműködésének időszerű kérdései.

Az alapszervezeti munka kérdései (1 éves)

(Alapszervezeti titkárok, vezetőségi tagok, pártcsoportbizalmiak részére.)

Az MSZMP helye és szerepe a proletárdiktatúra rendszerében.
A párt vezető szerepének kérdései.
A párt belső életének elvei és normái.
Az MSZMP munkastílusa. A pártalapszervezeti vezetőség kapcsolata az irányító pártbizottsággal.
A pártalapszervezetek helye és szerepe a párt tevékenységében.
A pártszervezetek és pártalapszervezetek politikai irányító, szervező- és ellenőrző munkája a gazdaságban.
Az MSZMP káderpolitikai elvei, a pártalapszervezetek kádermunkája.
A tagfelvételi munka elvei, követelményei és az alapszervezetek feladatai.
A pártszervezetek ideológiai munkája.
A politikai oktatás szervezése és ellenőrzése.
A politikai tájékoztatás és agitáció.
A tömegszervezetek és tömegmozgalmak pártirányítása.
Az alapszervezet munkájának tervezése. A taggyűlés előkészítése és levezetése.
Az alapszervezeti vezetőség munkája. A kollektív vezetés és személyes felelősség érvényesülése, a testületi tevékenység és munkamegosztás a vezetőségben.
A pártcsoport.
A párthatározatok előkészítése, végrehajtásuk megszervezése és ellenőrzése.
A pártgazdasági és ügykezelési munka az alapszervezetekben.

A káderpolitika elvei és gyakorlata (1 éves)

(Párt-, tömegszervezeti, állami személyzeti és gazdasági vezetők részére.)

A kádermunka helye, szerepe a párt tevékenységében, fejlesztésének feladatai.
A káderekkel szemben támasztott követelmények.
A káder- és személyzeti munka pártirányítása és tervezése.

A tömegszervezetek kádermunkája, a véleményezési jogkörök gyakorlása.
Az új vállalatvezetési formák hatása a kádermunkára, a kezdeti tapasztalatok.
Az állami személyzeti munka célja és feladatai. A személyzeti apparátus szervezete és munkája.
A kádermunka elemei, a káderutánpótlás tervezésének és nevelésének szerepe és feladatai.
A káderek minősítésének elvei és rendszere.
A káderek eszmei, politikai, szakmai képzésének, továbbképzésének követelményei, rendszere és feladatai.
A vezetői munkastílus és fejlesztésének feladatai.
Az ellenőrzés helye, szerepe a vezetői munka értékelésében és segítésében.
A személyzeti és kádermunka budapesti tapasztalatainak néhány kérdése.
A pszichológiai és pedagógiai szemlélet és módszer szerepe a káder- és személyzeti munkában.

A marxizmus–leninizmus alapjai

(A tanfolyam új propagandistái számára, 8 hónapos, levelező tanfolyam, havonta fél nap + önálló felkészülés.)

ELMÉLETI, TÖRTÉNELMI ALAPOK

A marxista világnézet.
A marxizmus-leninizmus a társadalmi fejlődés törvényszerűségeiről.
A munkásmozgalom kialakulása és fejlődésének fő állomásai.
A szocialista társadalom általános jellemzése.
A szocializmus termelőerői.
A szocialista társadalom gazdasági alaptörvénye.
A szocializmus termelési viszonyai.
A szocialista társadalom felépítménye.
A szocializmus építésének kérdései.
A szocialista építőmunka nemzetközi feltételei.
A szocializmus építésének magyarországi tapasztalatai és tanulságai.
Gazdaság - gazdaságpolitika.
Társadalmi és politikai viszonyaink.
Ideológia és kultúra.
Az életszínvonal és az életmód.
A pártirányítás és a pártélet fejlesztése.

Gazdaságpolitikánk a gyakorlatban (1 éves levelező, havonta fél nap)

(A tömegtájékoztatásban dolgozó kerületi vezető propagandisták részére.)

„A gazdaságpolitikánk a gyakorlatban" című budapesti tömegtanfolyam tematikájára, az 1987/88-as tanévben

A népgazdaság fejlesztési céljai, eszköze. – A VII. ötéves terv. A párt területfejlesztési politikája. – Budapest VII. ötéves terve és megvalósításának helyzete.
A népgazdaság szervezeti rendszere, kapcsolatrendszere az irányítási és koordináló szervektől a gazdálkodási egységekig.
A vállalat és a vállalat gazdasági döntéseit kialakító alapvető tényezők.
A párt műszaki fejlesztési programja és megvalósításának szervezeti és eszközrendszere.
Külgazdaságpolitikánk és a vállalatok külkereskedelmi tevékenysége a piackutatástól az értékesítésig.
Munkaerő, bér- és jövedelempolitikánk. A gazdasági tevékenység emberi tényezői.
A párt és a társadalmi szervek feladata a gazdasági célok megvalósításáért.

MEGJEGYZÉS

A tematika alapja, a legidőszerűbb gazdasági feladatok és a budapesti sajátosságok figyelembevételével átcsoportosított, a „Gazdaságpolitikánk a gyakorlatban" című tananyag

POLITIKATUDOMÁNY

Politikai rendszerünk időszerű kérdései (1 éves)

(Középszintű párt-, állami és tömegszervezeti vezetők, pártapparátusok munkatársai, valamint propagandisták részére javasoljuk.)

Marxista gondolkodók a politikáról, a politika és a gazdaság viszonyáról. A politikai hatalom fogalma és szerkezete.
A politikai rendszer-felfogások a marxista és a polgári politológiában.
Politikai rendszer és hatalomgyakorlás a fejlett tőkés országokban.
A szocializmus politikai rendszere és fejlődésének tapasztalatai.
A magyar politikai rendszer fejlődése és sajátosságai.
A marxista–leninista pártok fejlődésének történeti tapasztalatai. A pártszervezés lenini elvei.
A szocialista állam társadalmi szerepe. Társadalmi szervezetek, mozgalmak, egyesületek.
A szocialista demokrácia fejlesztésének mai kérdései és feladatai.

Politikatudomány és politikai gyakorlat (1 éves)

ELŐADÓ: KISS ARTÚR

(Pártmunkások, tömegszervezeti vezetők, vezető propagandisták, szakosítót végzett hallgatók, újságírók részére.)

A politikai filozófia kialakulása, klasszikusainak főbb nézetei.
A társadalom politikai életének főszereplői: osztályok, rétegek.
Az MSZMP XIII. és az SZKP XXVII. kongresszusa a néptömegek szerepéről a politikai életben.
A hatalom, a hatalomgyakorlás és kormányzás.

A szocialista hatalom és mai aktuális kérdései (az MSZMP XIII. és az SZKP XXVII. kongresszusa dokumentumai alapján).
A társadalom politikai szerkezete.
Politikai pártok.
A politikai elitre vonatkozó polgári nézetek.
A demokrácia problémái. A szocialista demokrácia kérdései az MSZMP XIII. és az SZKP XXVII. kongresszusa alapján.
Az emberi jogok problémája.
Politikai dokumentumok elemzésének módszerei.

Érdek, érték, politika (1 éves)

ELŐADÓ: MÓDRA LÁSZLÓ

Középszintű szociológiai elméletek.
A szociológiai elmélet hatása az empirikus kutatásra.
Az empirikus kutatás hatása a szociológiai elméletre.
A német ideológia.
Gazdasági-filozófiai kéziratok. A szent család.
Érdek és struktúra.
Magánérdek, osztályérdek és közvetítő mechanizmusaik.
Munkások, érdekek, érdekegyeztetés.
A társadalom érdekviszonyai és a szocialista demokrácia.
Politikai rendszer – érdekrendszer –, a párt és az állam a politikai rendszerben.
A politikai tagoltság kérdéséről.
Demokratikus politizálás – politikai kultúra.
A politikai aktivitás társadalmi tényezői.
Pártrendszer és pártszervezet.
A politika mint hivatás. A vezetés szociológiája. A bürokrácia lélektana.
A közelmúlt és értékelése egy magyar faluban.
Az ifjúság társadalmi-politikai beilleszkedését befolyásoló tényezők.
A politikai rendszer hatása az erkölcsre.
A társadalmi tudat. Az érték és a norma természete.
Értékrend és ideológia. A folytonosság mozzanatai a társadalom szellemi életében.
Nemzetközi integráció. Értékelések és elképzelések.
Az előzetes ítéletalkotás szabályszerűsége.
Felemás világ? Változatok a korrupcióra.
Közösségek: Válság és hiány.

SZOCIOLÓGIA

Szociológia (1 éves)

(Középszintű párt-, állami és tömegszervezeti vezetők, valamint az apparátusok és intézmények társadalompolitikai kérdésekkel foglalkozó munkatársai részére javasoljuk.)

A polgári szociológia története.
A marxista szociológia története.
A marxista szociológia rendszere és társadalmi funkciói.
A magyar szociológia kialakulása és története.
A szociológia módszertana.
A társadalmi szerveződés alapegységei.
A társadalom strukturális jelenségei.
A társadalom reprodukciós folyamatai.
A társadalmi tevékenység fő szférái.
Társadalmi magatartás, társadalmi cselekvés.

A marxista szociológia elvei és módszerei (2 éves)

(Párt-, szakszervezeti, KISZ-funkcionáriusok, MLEE-tanárok, állami, vállalati, intézményi vezetők, személyzeti vezetők részére.)

ELSŐ ÉVFOLYAM

Bevezetés a szociológiába. A szociológia társadalmi funkciói.
A klasszikus polgári szociológia irányzatai. A marxista szociológia elméleti és módszertani alapjai. A magyar szociológiai gondolkodás főbb

szakaszai. Történelmi korszakok és a szociológiai gondolkodás kapcsolata.
A szociológiai megismerés sajátosságai. Metodológiai problémák.
A szociológiai kutatások főbb módszertani eljárásai.
A társadalmi struktúra polgári és marxista elmélete.
A magyar társadalom struktúrája a két világháború között.
Társadalmunk szerkezetének főbb változásai a felszabadulástól napjainkig.
A társadalmi mobilitás kérdései. A gazdaságpolitika és szociálpolitika hatása a társadalom szerkezetére.
A társadalmi-gazdasági tervezés és a szociológia. A társadalmi struktúra és az oktatási rendszer összefüggései. Egyenlőség és egyenlőtlenség a szocializmusban.
Az életmód szociológiai problémái. Érték és értéktudat a mindennapi életben. Érték és életmód. A szocialista életmódkutatás.
Életmódtípusok. A szabadidő szociológiája. A művelődés szociológiai problémái. Kultúrszociológia.
A helyi társadalmi környezet fogalma. A településszociológia főbb problémái. A hazai városfejlődés problémái.
Az ember és környezete szociológiája.

MÁSODIK ÉVFOLYAM

A szociálpszichológia néhány alapkérdése. A kiscsoportok szociológiája.
A család szociológiai problémái.
A magatartás alakulásának társadalmi mechanizmusai.
A szocializáció folyamata. A deviáns viselkedés szociológiája.
A szervezetek szociológiai kérdései. A szervezeti struktúra szociológiája. A szervezet és társadalmi környezete. Üzemi és munkaszociológiai vizsgálatok. Az üzemek, vállalatok magatartása és szociológiai problémái. A vezetés és döntés szociológiája. A foglalkozások szociológiai vizsgálata.
A politikai szociológia elméleti irányzatai. A politikai és jogi rendszer szociológiai kérdései. A politikai szervezetek sajátosságai. A politikai tudat és tevékenység vizsgálata. A közigazgatás és a jog szociológiai vonatkozásai.
A kommunikációs rendszer szociológiai vonatkozásai. A közvéleménykutatás a szociológia nézőpontjából.
A tudományos-technikai fejlődés szociológiai kérdései.
Vallásszociológia.
Az egészségügy szociológiai problémái.

A szociológia alkalmazása a gazdasági, munkahelyi vezetésben (1 éves)

ELŐADÓK: ANDICS JENŐ, ROZGONYI TAMÁS

(Állami, intézményi, vállalati vezetők, párt-, KISZ- és szakszervezeti funkcionáriusok, választott tisztségviselők részére.)

A vezetésszociológia sajátos megközelítési módja, helye és szerepe a társadalomtudományi kutatásokban.
A szociológiai ismeretek szerepe a vezetőképzésben.
A gazdaságirányítási rendszerek kialakulása és fejlődése a szocialista országokban.
A vezetési-irányítási rendszerek szociológiai problémái.
A dolgozóknak a vezetésbe történő bevonása. A vezetés demokratizálásának további lehetőségei.
A gazdasági szervezetek társadalmi tagozódásának formái és ezek szerepe a vezetésben. A gazdasági szervezet mint információs és kommunikációs rendszer. A gazdasági szervezet mint döntési rendszer.
Döntési folyamat és a döntések típusainak elemzése.
A vezető mint döntést hozó, problémamegoldó. A vezetői magatartás.
Vezetési módszerek a szociológiában.
Az empirikus szociológiai kutatás általános módszertani problémái.
Az adatgyűjtés módszerei a szociológiában. Az adatok feldolgozása és kiértékelése.
Az esettanulmány helye és szerepe a vezetőképzésben.
A szervezetelméleti modellek néhány szociológiai problémája.
Munkahelyi kiscsoportok és a vezetés.
A bérdifferenciálással és a teljesítményelv érvényesítésével összefüggő vezetésszociológiai kérdések.

Szociológiai módszertan (1 éves)

ELŐADÓ: FEDOR BÉLA

(Szociológiai szakosítót végzett hallgatók, a szociológia területén dolgozók részére.)

A szociológiai megismerés általános kérdései, az elmélet és empíria viszonya.

A vizsgálatok megtervezése, a témaválasztás, a probléma megfogalmazása és a vizsgálatok fő típusai.
A kutatási fogalom meghatározása és az operacionalizálás művelete.
A jelenségek lokalizálására vonatkozó döntések és a mintavételi eljárások.
Az adatgyűjtési eljárások, módszerek:
a) a megfigyelés és a kísérlet,
b) a meglevő dokumentumok elemzése és a társadalomstatisztika felhasználása,
c) a tartalomelemzés,
d) az interjúkészítés és a kérdezés szabályai.
A méréselmélet, a mérési szintek és a kérdőívszerkesztés általános kérdései.
A vélemények és attitűdök mérése.
A kódolás, az adatfeldolgozás előkészítése s a táblatervkészítés.
A gépi adatfeldolgozás alapkérdései. (Bemutató egy elektronikus számítógépen.)
Az elemzés és értékelés kérdései:
a) a leíró statisztika néhány eljárása,
b) az induktív statisztika,
c) a változók közötti kapcsolatok mérése,
d) az értékelés és a közlési táblák készítése.

Település- és városszociológia (1 éves)

ELŐADÓ: SZIRMAI VIKTÓRIA

(Település- és várostervezők, építészek, gazdaságpolitikai, államigazgatási munkaterületen és a tanácsapparátusban dolgozók részére.)

A település- és városszociológia társadalmi jelentősége: a gazdaságpolitikai, államigazgatási, tanácsi és tervezési döntések szociológiai megalapozása.
A polgári társadalmak település- és városszociológiai vizsgálatokat igénylő kihívásai. A település- és városszociológia kialakulása.
A hazai településhálózat fejlődésének társadalmi konfliktusai; az urbanizáció, a térbeli egyenlőtlenségek, a Budapest-centrikus fejlődés, az agglomerálódás problémái. Az ingázás jelensége.
Kisvárosok és falvak a magyar településhálózatban.
A településtervezés és -fejlesztés szociológiája. A regionális-területi tervezés társadalmi összefüggései. A tervezés és a közigazgatás.
A várostervezés társadalomformáló mechanizmusai: célok és realitá-

sok. A hagyományos városrendezéstől a társadalmilag megalapozott városrendezésig. A városrendezés modern kísérletei: új városok a fejlett tőkés társadalmakban. A szocialista társadalmak új városfejlesztési stratégiáit megalapozó elméletek: a 29-es, 30-as évek szovjet urbanisztikája, a századelőtől a felszabadulásig eltelt időszak hazai urbanisztikai elméletei.
A lokalitás jelensége a modern társadalmakban: a tradicionális helyi közösségektől a helyi társadalmi környezetig. A lakóhelyi társadalmi környezet. Az új lakótelepek szociológiai problémái. Lakás és életmód. A lakáselosztás társadalmi konfliktusai.

Politikai szociológia (1 éves)

ELŐADÓ: BADACSONYI GYÖRGY

(Pártmunkások, tanácsi, tömegszervezeti funkcionáriusok, vállalati vezetők, pedagógusok részére, akik szociológiai alaptudással már rendelkeznek.)

A politikai szociológia alapjai. A politikai gondolkodás története – ókor, középkor. A polgári politikai gondolkodás. A marxista politikai gondolkodás kialakulása, története.
A politika funkciója a társadalomban – politikai rendszer. Politikai szervezet. Gazdaság – politika – tudat.
Érdek – tudat – politika. Ágazati-területi politika.
A politikai tudat jellemzői. Politikai részvétel, politikai felfogás. Politikai kommunikáció. Közvélemény és alakulása. Politikai szocializáció. Modernizáció – Kelet-Európa – innováció.

Egészségügyi szociológia (1 éves)

ELŐADÓ: DR. MOLNÁR LÁSZLÓ

(A tanfolyam orvosoknak, egyéb diplomás egészségügyi dolgozóknak, egészségügyi főiskolán végzetteknek ajánlott, akik az egyetemi, illetve főiskolai képzés során vagy az Esti Egyetemen szociológiai alaptudást szereztek.)

A tanfolyam első részében a legújabb kutatási eredmények alapján bemutatja a gyógyításban alkalmazható szociológiát, az egészségügyi

intézmények szociológiáját és az egészségszociológiát. Vázlatosan áttekinti a szociológiai kutatás azon módszereit, amelyek felhasználhatók az orvosi/egészségügyi szociológiai kutatásokban, valamint az egészségügyi szociológiai kutatások forrásait (morbiditási és mortalitási adatok, mintára épített szociológiai felmérések stb.). Az elméleti-módszertani alapok elsajátítására egyetemi jegyzet, illetve szemelvénygyűjtemény áll rendelkezésre.
A tanfolyam második része empirikus orvosi (egészségügyi) szociológiai kutatásokkal foglalkozik. Mintaként bemutat egy egészségügyi szociológiai felmérést, majd a hallgatók által választott vizsgálathoz ad elméleti és módszertani segítséget. A tanfolyam azok számára ajánlott, akik részt akarnak venni orvosi-egészségügyi szociológiai felmérésben, ill. maguk ilyen vizsgálatot kívánnak lebonyolítani és ahhoz kérnek elméleti-módszertani segítséget.

A deviáns viselkedésmódok szociológiája (1 éves)

ELŐADÓ: DR. KOLOZSI BÉLA

(A továbbképző tanfolyamot elsősorban olyan felsőfokú végzettségű, egészségügyi, pedagógiai, szociális és igazságügyi területen dolgozóknak ajánljuk, akik valamilyen formában a deviáns társadalmi jelenségek – különösen az alkohollal és drogokkal való visszaélés – visszaszorításáért, az érintettek társadalmi beilleszkedésének előmozdításáért, egészségének megerősítéséért, illetőleg helyreállításáért tevékenykednek vagy a későbbiekben tevékenykedni szándékoznak.)

Ezen a tanfolyamon az alkohol- és drogproblémák mellett az egyéb deviációféleségek konkrét magyarországi helyzetét, elméleti-szemléleti és kutatási kérdéseit, továbbá a jelenségekkel kapcsolatos gyakorlati tennivalók ismeretanyagát sajátítják el a hallgatók.
A deviációszociológia főbb problématerületei.
A devianciák magyarországi helyzete.
Az öngyilkosság.
Az alkoholizmus.
A narkománia.
A mentális betegségek szociológiája.
A mentális egészségügyi ellátás szociológiája.
A bűnözés egyéb szociológiai kérdései.
A család és egyes életkori csoportok veszélyeztetettségének szociológiai szempontjai.

A deviáns életút kialakulásának kérdései.
A devianciák kultúrantropológiai összefüggései.
A deviációszociológiai és szociálpszichológiai kutatások metodológiai kérdései.
A deviáns viselkedésformák kommunikációelméleti és szerepelméleti megközelítése.
A társadalompolitika, az intézményfejlesztés és a szociokulturális fejlődés lehetőségei a devianciahullám visszaszorítására.

A környezetvédelem politikai és szociológiai kérdései (1 éves)

(A párt- és a társadalmi szervezetek környezetvédelem iránt érdeklődő – elsősorban felsőfokú végzettséggel rendelkező - propagandistái és aktivistái számára.)

A foglalkozások során a résztvevők betekintést nyerhetnek a környezetvédelem tudományos alapjaiba, elsősorban főbb társadalmi vonatkozásaiba, illetve gyakorlati politikai feladataiba, problémáiba, az ezekkel összefüggő hazai és nemzetközi folyamatokba, a környezetvédő társadalmi aktivitás szerveződésének és tartalmának miként jébe. Az év során megtárgyalásra kerülnek a környezetvédelem globális összefüggései, a környezetvédelmi problémák társadalmi okai, történeti előzményei, a különböző társadalmi rendszerű országok környezetvédelmével, a társadalom tagjai szemléletével, a magyar környezetvédelmi politika egészének és egyes eszközeinek fejlődésével összefüggő kérdések. Különös figyelemmel foglalkozik a kollégium a környezetvédő társadalmi aktivitással, a környezetvédő mozgalmak (zöldek, alternatívok) helyzetével, ideológiai vonatkozásaikkal.
A tematika, illetve az alkalmazásra kerülő módszerek a résztvevőkkel együttesen kerülnek véglegesítésre. A szervezők előzetes szándéka a gyakori audiovizuális szemléltetés, a résztvevők nagyfokú személyes közreműködésén alapuló tapasztalatcsere, illetve esetenként tantermen kívüli foglalkozások tartása.

MŰVELŐDÉSPOLITIKA

Művelődéspolitika (1 éves)

(Kulturális kérdéseket oktató propagandisták, közművelődési, kulturális intézményekben dolgozók, vállalati, művelődési bizottságokban dolgozók részére.)

A művelődéselmélet alapjai.
A kultúra tartalma, helye a társadalmi-gazdasági alakulatban, a kultúra fogalma.
A kultúra szerkezete és osztályjellege.
A szocialista műveltség jellemzői.
A párt művelődéspolitikájának kialakulása a felszabadulás után és története 1958-ig.
A társadalmi folyamatok, a kultúra és a művelődéspolitika kapcsolatrendszere.
Politika és kultúra.
Gazdaság és kultúra.
A mai magyar társadalom művelődési helyzete.
Az MSZMP művelődéspolitikájának tartalma és alapelvei.
Az állami oktatás tartalmi és szervezeti fejlődése.
Az oktatáspolitika feladatai napjainkban.
A népművelés tartalmának és intézményeinek változása.
A párt közművelődési programja, a közművelődés társadalmi funkciói.
A tömegkommunikáció szerepe a műveltség fejlesztésében.
A művészetpolitikai törekvések és művészeti élet a hatvanas, hetvenes években.
A művészeti élet napjainkban: a művészetpolitika feladatai.
A tudománypolitika időszerű feladatai.
A nemzetiségi politika művelődési feladatai.
Esztétikáról röviden
Az értelmiség kulturális funkciói.

A művelődés időszerű kérdései (1 éves)

ELŐADÓ: SYLVESTER ANDRÁS

(Propagandisták, közművelődési és kulturális területen dolgozók részére.)

A tanfolyam célja, hogy hallgatói a közművelődési ismeretek birtokában a kulturális élet időszerű - *tudományos és művészeti* - vitáival megismerkedjenek, ezekbe bekapcsolódjanak. Ennek megfelelően az egyéves tanfolyam formái: előadások, jelentősebb tudományos és művészeti publikációk vitája, alkotások (irodalom, film, színház, képzőművészet, televízió) megtekintése és megvitatása, valamint kulturális műhelyekben tett látogatások.

Művelődéstörténet – művelődéspolitika (1 éves)

ELŐADÓ: MOLNÁR JÁNOS

(Kerületi vezető propagandisták, a KISZ, a szakszervezet, a HNF politikai előadói, külügyi, külkereskedelmi területen dolgozók, írók, újságírók, művészek, pedagógusok részére.)

A kommunista művelődéspolitika alapvetése 1919-ben; szocialista célkitűzésű nemzeti egység a művelődéspolitikában.
Az illegális kommunista párt és a magyarországi eszmei áramlatok a két világháború között; a művelődéspolitika szerepe a népfrontpolitika kidolgozásában.
A haladó eszmei áramlatok és a kultúra az ellenforradalmi Magyarországon.
Az ideológiai és a kulturális helyzet fő vonásai 1945–48 között.
Az MDP politikája az értelmiség között; fő törekvései az oktatás- és közművelődés-politikában.
Az SZDP, NPP, valamint az egyházak művelődéspolitikai törekvései 1948 nyaráig.
Az MDP programnyilatkozata a szocialista forradalom kulturális feladatairól.
A szocialista kulturális forradalom főbb eredményei 1956-ig.
A szektás, dogmatikus politika káros hatása a művelődéspolitikára; a

művelődéspolitika szerepe az antimarxista, dogmatikus nézetek és szemlélet terjesztésében.
Az MDP és az értelmiség kapcsolata; a művelődéspolitika hatástalansága 1953–56 között.
A párt politikájának megújulása 1956 után; az értelmiség helyzete, művelődéspolitika 1958-ig.
Az MSZMP Művelődéspolitikai Irányelveinek jelentősége.
Az MSZMP állásfoglalásai kulturális és ideológiai kérdésekről; művelődéspolitika 1958–1965 között.

A felnőttoktatás időszerű kérdései Európában és Magyarországon (1 éves)

ELŐADÓ: BÍRÓ VERA

(Felnőttoktatással foglalkozó pedagógusok, propagandamunkát irányítók, művelődési intézményekben, társadalmi szervezetekben és üzemekben felnőttképzést végző és szervező munkatársak részére.)

A permanens művelődés: korunk szükséglete.
Iskola és közművelődés kapcsolata a permanens képzésben.
A felnőttoktatás helye, szerepe a művelődés rendszerében.
A felnőttoktatás funkciói az iparilag fejlett országokban:
a) kapitalista modellek,
b) szocialista modellek.
A felnőttoktatás szerkezete.
A felnőttoktatás összehasonlító kutatása Európában.
Az UNESCO felnőttoktatási világkonferenciái 1945–1972.
A magyarországi felnőttnevelés története. I.
A magyarországi felnőttnevelés története. II.
A felnőttnevelés mai helyzete és problémái Magyarországon. I.
(Társadalompolitikai szükségletek, politika, gazdaság, felnőttoktatás.)
A felnőttnevelés mai helyzete és problémái Magyarországon. II.
(Művelődéspolitika, pedagógiai, szervezeti kérdések.)
A felnőttoktatás újabb formái és eszközei.
A felnőttoktatás időszerű didaktikai kérdései.
A felnőttoktatás időszerű szociológiai kérdései.
A politikai képzés pedagógiája.
A felnőttoktatók képzése és továbbképzése.

Tömegkommunikáció, politika, művelődés (1 éves)

ELŐADÓ: SÁNDOR GYÖRGY

(A tanfolyamot elsősorban a tömegkommunikációval kapcsolatban álló intézmények, szervezetek munkatársainak, a tömegkommunikáció különböző területein tevékenykedő, a munkaterület elvi kérdései iránt érdeklődő alkotóknak, vezetőknek javasoljuk.)

A tömegkommunikáció aktuális kérdései. Milyen a tömegkommunikáció társadalmi megítélése? Hogyan végzi tájékoztató feladatát? A tömegkommunikáció mint művészeti alkotások műhelye és közvetítője. Az ismeretterjesztésben betöltött szerepe.
A tömegkommunikáció kapcsolata a közönség különböző rétegeivel, csoportjaival.
A tömegkommunikációnk értékrendszere, hangvétele, stílusa. Intézmény és személyiség – személyiség és hatás.
A tömegkommunikáció szervezete, sugárzási rendszere.
Új utak a nyolcvanas években: műholdas műsorszórás, regionális adás, videózás, kábeltelevízió, a rádió útkeresése, audiovizuális komplex oktatási kísérletek.

Társadalmunk és az erkölcs (1 éves)

(Párt- és tömegszervezeti vezetők és propagandisták, pedagógusok, orvosok, újságírók, művészek részére.)

Az erkölcs történetisége, lényege, meghatározottsága és önállósága.
Gazdaság - érdek - erkölcs. Politika - erkölcs, jog és erkölcs.
Erkölcs és más szellemi szférák.
Társadalmunk erkölcsi sokfélesége: értékrendek, hivatásetikák, körülmények és követelmények változásai, devianciák - viselkedésformák.
A szocialista értékrend. Vezérelv a kollektivizmus-humanizmus.
Globális értékek.
Közéletiség, köz- és magánélet.
Munkához való viszony.
Életmód.
Az értelmes emberi élet.
Világnézet és erkölcs. Erkölcs és megismerés.
Ideológiai és erkölcsi dilemmák.

Szocializmus és erkölcs (1 éves)

ELŐADÓ: FÖLDESI TAMÁS

(Párt- és tömegszervezeti vezetők, vezető propagandisták, pedagógusok, orvosok, újságírók részére.)

Marxizmus és etika.
A marxista etika fejlődése és jelene.
A szocialista erkölcs történeti előzményei.
Az erkölcs ellentmondásos fejlődése.

Társadalmunk erkölcsi „sokarcúsága".
A szocialista erkölcs determinánsai.
A szocialista munkaerkölcs helye, szerepe és problémái társadalmunkban.
Szocialista tudatosság - közélet.
Szocialista tudatosság - magánélet.
Erkölcsi konfliktusok problémája.
A család erkölcsi szerepe.

ESZTÉTIKA

Marxista és polgári esztétikai gondolkodás a XX. században (1 éves)

ELŐADÓ: SZIGETI JÓZSEF

(Esztétika szakosítót végzett hallgatók, kulturális intézményekben dolgozók, írók, művészek, rajztanárok, kritikusok, művészeti szövetségekben, múzeumokban dolgozók részére.)

A marxista esztétika kezdetei és fejlődése.
Az izmusok esztétikai elmélete és gyakorlata.
Impresszionizmus.
Szimbolizmus.
Futurizmus.
Expresszionizmus.
A szellemtörténeti és fenomenológiai esztétika és művészettudomány.
A filozófiai irracionalizmus hatása a szellemtudományi esztétikára.
Az egzisztencializmus esztétikai felfogása.
A jelenkori esztétikai gondolkodás tanulmányozásának aktuális jelentősége és módszertani problémái.
Marxizáló esztétikai felfogások.
A magyar esztétikai gondolkodás az 1919-es Tanácsköztársaság létrejöttéig.
Lukács György esztétikája.
A szocialista realizmus elméletének és gyakorlatának kezdetei.
Lunacsarszkij és Gorkij.

Irodalomesztétika (1 éves)

ELŐADÓ: SZILÁGYI PÉTER

(Írók, irodalomtanárok, kiadói munkaterületen dolgozók, művészek, kulturális intézmények irányítói és munkatársai, művelődési házak vezetői és munkatársai részére.)

Az irodalomesztétika helye az általános és ágazati esztétikában.
A líra fejlődéstörténetének és esztétikatörténetének vázlata.
Az intenzív totalitás a lírában, a líra külső és belső formái, jegyei.
Drámai műfajok – tragikum, komikum. Az abszurd dráma.
A regény fejlődéstörténetének és esztétikatörténetének vázlata.
Az extenzív totalitás a regényben. A modern polgári regény esztétikai kérdései.
Romantika. Polgári realizmus. A szimbolizmus kora.
Az izmusok. A függetlenek lázadása, a formabontásuk az irracionalizmus útját egyengetve: neoprimitivizmus.
Futurizmus, expresszionizmus, kubizmus, szürrealizmus.
Az izmusok hatása a szocialista realizmusra.

Filmesztétika (1 éves)

ELŐADÓ: NEMES KÁROLY

(A filmművészettel foglalkozó írók, kritikusok, filmgyárak párt- és gazdasági vezetői, fővárosi filmszínházak vezetői, szakszervezeti kultúrfelelősök, a Hazafias Népfront kulturális aktivistái, művelődési házak vezetői részére.)

A film megjelenése. A német expresszionizmus.
Tudatos törekvés a művészetté emelésre. A francia impresszionizmus.
A filmnyelv kialakulásának kezdetei. A művészeti általánosítás.
A klasszikus némafilm. A naturalizmus.
A burleszk. Mack Sennett vígjátékiskolája.
A 20-as évek avantgarde-mozgalmai.
A hangosfilm. Lírai törekvések a filmművészetben. Dokumentarizmus.
A francia film és francia valóság a 30-as években.
Az amerikai film a 30-as években.
A szovjet film a 30-as években.

Az olasz neorealizmus (összevetve az amerikai realista törekvésekkel).
A modern filmművészet kialakulása. Az olasz film.
A francia új hullám.
A svéd film. (Kitekintéssel az angol és a nyugatnémet filmre.)
Új Hollywood és felbomlása.
A modern filmirányzatok felbomlása. A „mai" film.
A szovjet film két hulláma.
A lengyel film.
A csehszlovák film.
A jugoszláv film.
Összegzés.

Lukács: A marxi társadalomontológia és az esztétikum (1 éves)

ELŐADÓ: BIZÁM LENKE

(Esztétika szakosítót végzett hallgatók, művészeti területen dolgozók: írók, újságírók, színészek, művészeti előadók részére.)

Formák és alakzatok – társadalom- és műfajstruktúra-elemzés.
A munka marxi–lenini alapmodellje Lukács György esztétikájában és ontológiájában.
Jelentősége a műfajelméletben. Divat és időszerűség.
A modern polgári művészet- és létmagyarázatok ismeretelméleti módszerének cáfolata.
Feldolgozandó irodalom: Marx–Engels a művészetről, irodalomról.
Lenin a művészetről és irodalomról. Lukács György: Az esztétikum sajátossága; Lukács György: Prolegomena. Tőkei Ferenc: A kínai elégia.

VALLÁSELMÉLET

Bevezetés a marxista valláselméletbe (1 éves)

(Propagandisták, pedagógusok, újságírók, párt-, KISZ-, szakszervezeti propagandisták, a tanácsok művelődési osztályain dolgozók részére.)

A valláskritika történeti fejlődése. A marxista valláselmélet alapjai.
A kereszténység kialakulása és történeti útjának főbb szakaszai.
A társadalmi tudatformák és a vallási tudat (vallás és tudomány, vallás és erkölcs, vallás és politika).
Társadalmi-ideológiai irányzatok a mai kereszténységben.
Vallás a szocializmusban. Vallások és egyházak a mai Magyarországon.
Szövetségi politika – egyházpolitikánk alapvonásai. Ideológiai harc és dialógus.
A marxista világnézeti-ideológiai nevelés időszerű feladatai, módszerei.

Marxista vallástörténet és valláskritika (2 éves)

(Vezető propagandisták és propagandisták részére, állami funkcionáriusok, pedagógusok, KISZ-propagandisták, orvosok, jogászok, művészeti szövetségekben dolgozók részére.)

ELSŐ ÉVFOLYAM

A vallás és az ateizmus fogalma.
A vallás keletkezése, korai formái.
Az ókori kelet vallásai. Az ótestamentumi zsidó vallás.
Görögország és Róma régi vallása és a korabeli valláskritika.
A hellenizmus korának vallási helyzete és a valláskritika.
A kereszténység eredete, korai története. A kereszténység ókori bírálói.

Az iszlám.
A középkori kereszténység és bírálata.
A reneszánsz valláskritika.
Reformáció és ellenreformáció.
A korai polgári ateizmus és a felvilágosodás.
A kereszténység és a kapitalizmus.

MÁSODIK ÉVFOLYAM

A marxista valláselmélet előzményei és történeti kibontakozása.
A marxista valláselmélet és valláskritika alapjai.
Vallás a szocializmusban. Szocializmus és valláskritika.
Egyházpolitika a szocializmusban. A Magyar Népköztársaság egyházpolitikája.
A vallás jelenlegi világhelyzete.
Mai vallásfilozófiai irányzatok.
A vallás és tudomány ellentéte.
A kereszténység szociális doktrínája és bírálata.
Vallás és erkölcs viszonya napjainkban.

A marxista bibliakritika alapkérdései (1 éves)

ELŐADÓ: GECSE GUSZTÁV

(Gimnáziumi tanárok, párt- és tömegszervezeti vezetők és propagandisták, orvosok, újságírók, művészek részére.)

A tanfolyam röviden áttekinti és értékeli a nem marxista bibliakritikát, majd a marxizmus klasszikusai munkáiban megtalálható módszertani és elvi szempontok után a hazai bibliakritika (pl. Hahn István írásai) eredményeire támaszkodva néhány kérdést tárgyal: a Biblia keletkezése, rétegei, ellentmondásai, társadalmi tanítása, vallási mondanivalója, erkölcsi aspektusa, kulturális vonatkozásai.

Gazdaságpolitikánk a vállalati gyakorlatban (1 éves)

(Közgazdászok, vállalatvezetők, marxizmust oktatók, gazdaságpolitikai propagandisták részére.)

Vállalati formák.
Vállalati gazdálkodás.
Az irányítás két típusa.
A vállalatok és az irányító szervezetek kapcsolatai.
Az irányítási rendszer elemeinek továbbfejlesztése 1990-ig.
A népgazdasági és a vállalati tervezés összefüggései.
A vállalati stratégia meghatározása.
Az irányítási rendszer korszerűsítésének hatásai a vállalatok belső irányítási rendszerének alakulására.
A vállalati szervezet korszerűsítése.
Vállalati gazdálkodás és a tervszerűen szabályozott belső piac.
Vállalati gazdálkodás a szocialista (KGST) piac követelményeinek megfelelően.
Vállalati gazdálkodás a tőkés piac követelményeinek megfelelően.
Vállalati gazdálkodás és a műszaki fejlesztés.
A munkatermelékenység növelésének vállalati lehetőségei, útjai.
Teljesítmény, munkafegyelem.
A munkahely formális szervezete, munkacsoportok kialakulása, munkahelyi légkör
A dolgozók motiválásának főbb formái.
A pártszervek és párttagok szerepe a vállalati gazdálkodás folyamatában, annak fejlesztésében.
A dolgozók érdekeinek képviselete a vállalati szakszervezeti munkában. A szocialista brigádmozgalom szerepe a korszerű szocialista vállalat életében.
A KISZ és egyéb társadalmi szervezetek szerepe a vállalati feladatok hatékonyabb elvégzésében.
A vállalati szociálpolitika.
A vállalat és földrajzi környezetének kapcsolatai.

Gazdaságpolitikai ismeretek (1 éves)

a) (A fővárosi és kerületi tanácsok, valamint a tanácsi vállalatok vezetői, beosztott munkatársai részére.)

Gazdaságpolitikai célok végrehajtása a fővárosban.
Városfejlesztés a VII. ötéves terv időszakában.
Épületek és építmények felújítása, lakásépítés és lakásgazdálkodás.
A tömegközlekedés állapota és fejlesztése.
Víz-, gáz-, elektromosenergia-szolgáltatás színvonala és fejlesztése.
Városi környezetvédelem intézményei és lakossági feladatai.
Mire költik a fővárosi lakók jövedelmüket, a családok pénzgazdálkodásának jellemzői.

b) (Belkereskedelmi vállalatoknál dolgozó párt-, szakszervezeti tisztségviselők, gazdasági vezetők és munkatársai részére.)

A belkereskedelem feladatai a VII. ötéves terv időszakában.
A lakossági fogyasztás struktúrája.
A kereskedelmi vállalatok és a termelők együttműködése, érdekeltségük és érdekütközésük.
Idegenforgalom, belföldi turizmus.
A belkereskedelem szervezete és rugalmassága.

c) (Párt-, gazdasági, műszaki vezetők, főiskolai tanárok, oktatók, pénzintézetek, pénzügyi szervezetek tisztségviselői és munkatársai részére.)

Külpiaci versenyképességünk a 80-as évtizedben.
Elszámolás külföldi partnereinkkel; a KGST pénzügyi rendszere és a nemzetközi pénzügyi rendszer.
Mikor és miért lett Magyarország a nemzetközi pénzintézmények tagja?
Az állami költségvetés kiadásai és bevételei; a költségvetés hiányának finanszírozása.
Milyen jövedelmek kerülnek a családi kasszába, s mire fordítjuk azokat? A lakossági kiadások szerkezete, lakásfinanszírozás.

A társadalombiztosítás pénzügyei. Az oktatás pénzügyi feltételei.
Mi az infláció?
Költséggazdálkodás, eredményszemlélet, fejlesztési politika.

Tervezés, gazdasági szabályozás, fejlődési utak (1 éves)

ELŐADÓ: PÓCS ERVIN

(Vállalati párt-, KISZ-, szakszervezeti funkcionáriusok, gazdasági és műszaki vezetők, gazdaságpolitikai, szakszervezeti propagandisták, tanácsi apparátusban dolgozók részére.)

Az MSZMP gazdaságpolitikájának fő vonásai.
A tervezőmunka tapasztalatai és követelményei a VI. ötéves tervben.
A VII. ötéves terv főbb céljai.
A termelés fejlesztése a kitermelő-, alapanyag- és energetikai iparban.
A termelés fejlesztése és szerkezetének korszerűsítése a feldolgozó iparban.
A termelés fejlesztése a mezőgazdaságban és az élelmiszeriparban.
Gazdasági fejlődésünk 1985-ben. Az 1986. évi népgazdasági terv.
Műszaki fejlesztési és beruházási politika a VII. ötéves terv időszakában.
A világgazdaság fejlődése. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok fejlesztése.
Életszínvonal- és foglalkoztatáspolitika a VI. ötéves terv időszakában.
A VII. ötéves terv életszínvonal-politikai céljai.
A gazdaságirányítási rendszer, működésének tapasztalatai és továbbfejlesztésének követelményei a párt XIII. kongresszusán.
Az árrendszer, az ármechanizmus és a pénzügyi rendszer fejlesztése.
A vállalati jövedelemszabályozás. A bér- és keresetszabályozás.
A fejlesztési tevékenység szabályozása.
A külkereskedelmi szabályozás.
A szervezeti, irányítási és döntési rendszer komplex fejlesztése.

Beruházáspolitika az 1980-as évtizedben (1 éves)

ELŐADÓ: HUSZÁR JÓZSEFNÉ DR.

(Tervezőintézetek, intézmények, építőipari vállalatok vezető munkatársainak. Gazdálkodó szervezetek fejlesztési-beruházási osztályain dolgozóknak. A fővárosi és kerületi tanácsok műszaki osztályain dolgozóknak.)

A VII. ötéves terv műszaki, fejlesztési és beruházáspolitikája.
A beruházásokban kialakult feszültségek feloldásának lehetőségei, környezetvédelmi követelmények.
A beruházáspolitika és közgazdasági szabályozás összefüggései.
Gazdasági szerkezetváltoztatások hatása a beruházásokra.

Jövedelem- és bérszabályozás (1 éves)

ELŐADÓ: DR. KÓNYA LAJOS

(Gazdálkodó szervezetek munkaügyi kérdéseivel foglalkozó munkatársainak, szakszervezeti tisztségviselőknek és munkatársaknak, vállalati munkaügyi döntőbizottságok tagjainak.)

Foglalkoztatáspolitikánk alapelvei.
A munkaerő-gazdálkodás továbbfejlesztésének fő irányai.
A munkából származó jövedelmek, bérek, keresetek szabályozásának elvi alapjai.
A bérszabályozás feladata.
Bérpolitikánk főbb jellemzői.
A bérek és kereseti arányok alakulása.
A bérek és keresetek munka szerinti differenciálása.

Iparpolitikai, iparfejlesztés az 1980-as évtizedben (1 éves)

ELŐADÓ: DR. DARVAS GYÖRGY

(Iparvállalatoknál és szövetkezeteknél dolgozó, műszaki és közgazdasági vezetők és beosztottak, párt- és társadalmi szervek tisztségviselői, kerületi pártbizottságok gazdaságpolitikai munkatársai, valamint főiskolai tanárok részére.)

Iparunk a társadalmi-gazdasági céljaink megvalósításának szolgálatában.
Az ipar az 1980-as évtizedben.
Az ipar nemzetközi termelési kapcsolatai.
Prognózisok az iparfejlődés külső és belső feltételeire.
A vállalati tervezőmunka új vonásai, stratégiai tervezés.
Az ipar fő feladatai a VII. ötéves terv időszakában.

Gazdaság- és szociálpolitika (1 éves)

ELŐADÓ: DR. SZEPESI GYÖRGY

(A tanácsok szociálpolitikai kérdéseivel foglalkozó tisztségviselői és munkatársai, orvosok, egyéb egészségügyi dolgozók, településtervezők részére. Gazdálkodó szervezetek szakszervezeti bizottsági tisztségviselőinek és munkatársainak.)

A népesedési folyamatok alapvető összefüggései.
Hazánk népesedési helyzete.
Népesedéspolitikai intézkedések és hatásuk a népesedési folyamatokra.
Az 1984-es népesedéspolitikai határozatok.
A szociálpolitika alapvető fogalmai (társadalmi juttatások, ellátások és kedvezmények).
A szociálpolitika helye a nemzeti jövedelem elosztásában.
A szociálpolitika társadalmi összefüggései: létbiztonság, rászorultság, társadalmi igazságosság.
A szociálpolitika hosszú távú fejlesztésére vonatkozó elgondolások.

Gazdaságpolitikai, közgazdasági ismeretek az új vállalatirányítási forma keretében működő testületek tagjai részére (1 éves)

ELŐADÓ: VUNDELE GYÖRGY

(Vállalati tanácsok és vezetőségek, igazgatói tanácsok és felügyelőbizottságok tagjai számára.)

Az érdekeltségi viszonyok és e viszonyok sajátosságai a szocializmusban. A gazdasági érdekegyeztetés mechanizmusa.
A gazdaságirányítási rendszer továbbfejlesztése.
Nyereségérdekeltség.
Az egyén kötelezettsége és joga. A vállalati tanácsok, vezetőségek működési köre.
A vezetési és szervezési tényezők összefüggése.
A vállalati fejlesztési célok kimunkálása és a távlati értékesítési feltételek összefüggései.
A vállalati gazdálkodás eszközei és módszerei.

Árelmélet, gazdaságpolitika, árpolitika az 1980-as évtizedben (féléves)

ELŐADÓ: DR. NYÚL EMIL

(Párt-, szakszervezeti vezetőségi tagok, gazdasági, műszaki vezetők, vállalati és állami szervek vezetői és munkatársai részére.)

A gazdaságpolitikai koncepció és az ártervezés.
A gazdasági mechanizmus és az ár.
A magyar árrendszer.
A magyar árpolitika és árrendszer működése az ipari, mezőgazdasági, a forgalmi és a beruházási szférákban.
A fogyasztói árpolitika általános és speciális kérdései.

Gazdaságpolitikai elemzés matematikai módszerekkel, számítógép felhasználásával (1 éves)

ELŐADÓ: SAS GYÖRGY

(Társadalomtudományi és műszaki tudománnyal foglalkozó fiatal értelmiségieknek, kutatóintézetekben dolgozó elméleti kérdések iránt érdeklődő közgazdászoknak, mérnököknek, kerületi pártbizottságok, gazdaságpolitikai munkabizottságok vezetőinek és munkatársainak, marxizmust oktatóknak. Társadalmi és tömegszervezeti vezetőknek.)

A speciális továbbképző korszerű ismereteket ad a gazdaságpolitika kidolgozásának módszeréről, gazdaságelemző eljárásokról az 1980-as évtizedben.
A fejlesztés lehetséges változatainak gazdasági és társadalmi hatásait számítógép segítségével feldolgozza.
A tematika magában foglalja:
- a gazdaságpolitika elméleti, módszertani alapjait,
- a gazdaságpolitika történelmi tapasztalatait,
- a gazdaságpolitika főbb döntéseinek kialakítását,
- a népgazdaság tervezésének, irányításának alapkérdéseit,
- a KGST-országok gazdaságpolitikájának fő vonásait az ezredfordulóig.

A magyar élelmiszer-gazdaság és fejlődésének távlatai (1 éves)

ELŐADÓ: SOÓS GÁBOR

(Az élelmiszer-gazdasággal foglalkozó, iránta érdeklődő párt- és gazdasági vezetők, tömegszervezeti tisztségviselők, propagandisták, az agrárgazdaság intézményeinek, gazdálkodó szervezeteinek dolgozói részére.)

Az agrártermelés alakulása a felszabadulástól napjainkig.
Az agrártermelés helye és szerepe a népgazdaságban.

Az agrártermelés VII. ötéves terve a XIII. kongresszus alapján.
A szocialista gazdálkodás helyzete és szerepe az agrártermelésben.
A háztáji, a kisegítő gazdaságok és az új vállalkozási formák szerepe.
A gazdasági együttműködés – integráció – az ágazatok, nagyüzemek és a kistermelők között.
Vállalatirányítás, munka- és üzemszervezés rendszere az agrártermelésben.
Az agrártermékek kereskedelme; bel- és külkereskedelmi rendszer.
A gabonaprogram célja és a megvalósítás módszerei.
A húsprogram célja és a megvalósítás módszerei.
Az ipari növények termesztésének feladatai.
A kertészeti termelés szerepe és fejlesztése.
Az alaptevékenységen kívüli tevékenység szerepe a mezőgazdaságban.
Az agrártermelés fejlesztésének módszerei.
Az agrártermelés közgazdasági szabályozórendszere.
Az agrártermelés árrendszere.
A jövedelemszabályozás rendszere.
A termőföld mint a mezőgazdaság legfőbb termelőeszköze.
A műszaki-anyagi ellátottság, az agrártermelés ipari háttere.
A tudomány szerepe az agrártermelés fejlesztésében a párt XIII. kongresszusa alapján.
A munkaerő-gazdálkodás az agrártermelésben.
A szakképzés és továbbképzés rendszere és feladatai.
Az agrártermelés nemzetközi kapcsolatai.
A falu társadalmi és gazdasági változásai az utóbbi évtizedben.
Az agrártermelés állami irányítása és módszerei.
Társadalmi szervezetek az agrártermelésben.
Az agrártermelés távlatai az ezredfordulóig.

Szövetkezetelmélet – szövetkezetpolitika (1 éves)

ELŐADÓ: DR. GYENIS JÁNOS

(A budapesti szövetkezetek párt- és gazdasági vezetői, tömegszervezeti tisztségviselői, mezőgazdasági jellegű politikai tömegtanfolyamok propagandistái, SZÖVOSZ, OKISZ stb. dolgozói részére.)

A marxizmus–leninizmus és a szövetkezeti kérdés.
A szövetkezeti reformizmus elméleti alapjai és eszmeáramlatai.
A szövetkezeti világmozgalom jellege és társadalmi tartalma.
A magyarországi szocialista szövetkezeti mozgalom nemzetközi kapcsolatai.

A szövetkezeteknek mint társadalmi-gazdasági intézményeknek a lényege. Szövetkezeti típusok és formák.
Szövetkezeti elvek a nemzetközi szövetkezeti mozgalomban.
A szocialista szövetkezeti mozgalom alapelvei.
A lenini szövetkezeti elvek érvényesülése a magyarországi szocialista szövetkezeti mozgalomban.
A szocialista szövetkezeti tulajdon jellege és fejlesztésének főbb kérdései a fejlett szocialista társadalom építésének időszakában.
A szövetkezetek vállalati gazdálkodása: a vállalati gazdálkodás fejlesztésének időszerű feladatai a XIII. kongresszus alapján.
A szövetkezeti demokrácia mint a szocialista demokrácia része és a szocialista szövetkezet egyik legfőbb ismérve. A szövetkezeti önkormányzat fejlesztésével kapcsolatos időszerű feladataink.
Az MSZMP szövetkezeti politikájának időszerű kérdései a VII. ötéves terv időszakában.
A szövetkezetek társadalmi és érdekképviseleti szervezetei.
Az országos és a területi szövetségek helye és szerepe a hazai szövetkezeti mozgalomban.
A szövetkezetek és a szocialista állam viszonya. A szövetkezetek beilleszkedése a szocialista tervgazdaságba.
Az ipari szövetkezetek helyzete és szerepük a magyar népgazdaságban; fejlesztésük iránya és problémái.
A mezőgazdasági szövetkezetek helyzete és szerepük a magyar népgazdaságban; fejlesztésük időszerű kérdései a VII. ötéves terv időszakában.
A fogyasztási típusba tartozó szövetkezetek társadalmi-gazdasági szerepe, fejlesztésük időszerű kérdései.

Válogatott fejezetek a vállalati fejlesztés köréből (1 éves)

ELŐADÓ: PARÁNYI GYÖRGY

(Vállalati fejlesztéssel foglalkozó műszaki és gazdasági irányító, szervező szakemberek, társadalmi tisztségviselők, propagandisták részére.)

A gyártmánystruktúra fejlesztése az iparban.
A termékminőség, hatékonyság, termelékenység összefüggései. A minőségoptimalizálás problémaköre.
A fejlesztés, a műszaki előkészítés, a gyártás és a közvetett tényezők szerepe.

A gépállomány és felhasználásának strukturális hatékonysága a magyar iparban a VII. ötéves terv időszakában.
A korszerű technika és fennálló vállalati szervezet, termelési folyamatok kölcsönhatásai. A hagyományos közegbe illeszkedés sikerének feltételei.
A munkaszervezés mint a vállalatfejlesztés eszköze a párt XIII. kongresszusa alapján.
A munkahely mint a termelőerők elemi rendszere; a technikai, gazdasági és emberi tényezők egysége. A belső és külső kapcsolatrendszer.
A fizikai és az alkalmazotti feltételi folyamatok korszerűsítésének néhány kérdése.

Gazdaságunk szerkezetének korszerűsítése (1 éves)

(Vállalati, gazdasági és műszaki vezetők, pb-tagok, -titkárok, párt-, KISZ-, szakszervezeti propagandisták részére.)

A gazdaságpolitika és a struktúrapolitika, valamint összefüggéseik.
A gazdaságpolitika és a struktúrafejlesztés a XIII. kongresszus alapján.
A strukturális változásokat meghatározó általános és specifikus tényezők, a változások jellege.
A műszaki fejlődés követelménye és a termelési szerkezet korszerűsítésének összefüggései.
A gazdasági hatékonyság növelése, a termelési és termékstruktúra javítása. A gazdaságtalan termékek termelésének visszaszorítása.
A nemzetközi munkamegosztás szerepe a strukturális fejlődésben.
A szocialista gazdasági integráció hatása gazdasági szerkezetünkre.
A struktúraátalakítás főbb vonásai.
Hazánk termelőerőinek fejlődése, struktúrájának változása a szocializmus építésének egyes szakaszaiban. (A makro-, mezo- és mikrostruktúra változása.)
Ipari struktúránk jellemzői.
Struktúrapolitikánk a hatodik ötéves tervben.
Struktúrapolitika és tervezés.
Struktúrafejlesztési politikánk és a beruházási politika összefüggései a hatodik ötéves tervben. Célok a VII. ötéves terv időszakában.
A szelektív iparfejlesztés főbb követelményei és feltételei.
Az iparfejlesztések termékstruktúrát befolyásoló szerepe a hatodik ötéves tervben.

A vállalati középtávú és éves tervek szerepe a mikrostruktúra átalakításában.
A strukturális változások megvalósításának eszközei irányítási rendszerünkben.

A munkaerő-gazdálkodás népgazdasági és vállalati kérdései (1 éves)

ELŐADÓ: GYETVAI LÁSZLÓ

(Vállalati gazdasági vezetők, pb-tagok, -titkárok részére.)

Gazdasági növekedés és munkaerő. A munkaerő szerepe az újratermelési folyamatban. A munkaerő-gazdálkodás tartalma, főbb célkitűzései, eszközei és módszerei a VII. ötéves terv időszakában.
Foglalkoztatáspolitikánk legfontosabb célkitűzései. A gazdasági szerkezet korszerűsödése és a munkaerő-struktúra átalakulása. A foglalkoztatáspolitika eszközrendszere. A munkaerő-egyensúly kialakításának fontosabb problémái a 80-as években.
A vállalati munkaügyi tevékenység, a munkaerő-tervezés és -gazdálkodás tartalma, főbb területei, alapvető összefüggései a vállalati gazdálkodással. A vállalati bérgazdálkodás és az anyagi érdekeltség alapvető kérdései. A vállalati munkaerő-felhasználás hatékonyságát befolyásoló főbb tényezők alakulása az utóbbi időszakban. A vállalati munkaerő-gazdálkodás eszközrendszere, kapcsolódása a vállalatok fejlesztési, termelési, piaci és egyéb tevékenységéhez. A vállalati munkaügyi stratégia tartalma és szerepe, valamint fontosabb összefüggései a vállalati tervek összeállításában, a gazdálkodási eredmények elérésében.

Magyarország külgazdasága (féléves)

(Ipari és külkereskedelmi vállalatok gazdasági vezetői, szakemberei, párt- és társadalmi szervek tisztségviselői részére.)

Magyarország külgazdaságának fejlődése az elmúlt évtizedekben, különös tekintettel a VI. ötéves terv időszakára (1981–1985).

Külgazdasági feladataink a VII. ötéves terv időszakában.
Magyarország és a KGST.
Magyarország és a fejlett tőkés országok.
Magyarország és a fejlődő világ.
Magyarország kapcsolatai a GATT-tal, a Nemzetközi Valuta Alappal, a Világbankkal és a Nemzetközi Pénzügyi Társasággal.
Külgazdasági szabályozásunk főbb elemei (árfolyampolitika, adóvisszatérítés, pályázati rendszer stb.) a VII. ötéves terv időszakában.
A külföldi működőtőke-bevonás feltételrendszere, kívánatos területei, eddigi tapasztalatai.

VILÁGGAZDASÁG

A világgazdaság fejlődésének kérdései (1 éves)

(Közgazdászok, marxista oktatók, gazdaságpolitikai propagandisták, valamint külkereskedelemmel foglalkozók részére.)

A világgazdaság jellemzői (szerkezeti keresztmetszetei, hatalmi viszonyai, működési és intézményi rendszere) a nyolcvanas évek közepén.
Globális problémák a világgazdaságban.
Az európai KGST-országok gazdasága.
Az USA és Japán hatalmi-gazdasági pozíciói a mai világban.
Nyugat-Európa a világgazdaságban.
A differenciálódó „fejlődő világ" gazdasága.
A kelet-nyugati gazdasági kapcsolatok jellemzői.
A magyar külgazdaság-politika hosszú távú rendező elvei, főbb viszonylati és ágazati céljai.
A szocialista nemzetközi gazdasági és tudományos-műszaki együttműködés.
A magyar-szovjet gazdasági és tudományos-műszaki együttműködés.
A fejlett tőkés országokhoz fűződő gazdasági kapcsolataink; együttműködés és verseny.
Gazdasági és tudományos-műszaki együttműködés a fejlődő világ országaival.
Nemzetközi gazdasági kapcsolataink hazai szabályozó- és intézményrendszere
Nemzetközi együttműködés a vállalati szférában.

Gazdaságpolitika, világgazdasági változások, szocialista integráció. A Szovjetunió gazdasága és gazdaságirányítási rendszerének változása (1 éves)

ELŐADÓ: DR. KŐVÁRI LÁSZLÓ

(Ipari és külkereskedelmi vállalatok gazdasági és műszaki vezetői, párt- és társadalmi szervek tisztségviselői, újságírók, propagandisták részére.)

A világgazdaság és a nemzetközi erőviszonyok jelenlegi helyzete.
Országok és országcsoportok a világgazdaságban: a magyar gazdaság szempontjából fontosabb fejlett tőkés országok és azok integrációja, a harmadik világ, a kelet-nyugati kapcsolatok.
A KGST-országok integrációjának programjában kitűzött fontosabb feladatok: eredmények, az integráció intézmény- és eszközrendszere, szervezete.
A szocialista integráció feladatai az intenzív gazdaságfejlesztés időszakában. A Szovjetunió gazdaságpolitikája.
A KGST-országok energia- és nyersanyag-ellátásának kérdése.
A KGST-országok műszaki-technikai haladása feltételeinek erősítése.
A KGST intézmény és eszközrendszer fejlesztése, a külső régiókkal való kapcsolatok.

Gazdaságpolitika, nemzetközi piaci viszonyok és a külkereskedelem (1 éves)

ELŐADÓ: DEÁK JÁNOS

(Vezető gazdaságpolitikai propagandisták, közgazdászok, nemzetközi gazdaságpolitikai irányzatok iránt érdeklődők, valamint külkereskedelemmel foglalkozók részére.)

A világgazdaságban és a világkereskedelemben jelentős változás következett be az elmúlt tíz évben. A válság kiélezett szakaszát lassú fellendülés követi, ez azonban új feltételek között érvényesül.
A nyolcvanas évtized első éveiben lassú rendeződési folyamat indul

el a nemzetközi pénzügyi válság megoldására. A szocialista országokban is a gazdasági növekedés új feltételei alakulnak ki.
A speciális továbbképző áttekinti a főbb gazdasági régiókban bekövetkezett változásokat és az új folyamatokat, amelyek a világgazdaság és a világkereskedelem jelenére és jövőjére hatnak. Egyben a nemzetközi piacokról és ezek Magyarország szempontjából történő kihasználásáról is mélyebb információkat biztosít a résztvevők számára.

A mai világgazdaság. A KGST és a Közös Piac (1 éves)

(Állami, vállalati és intézményi párt-, szakszervezeti funkcionáriusok, MLEE 3 éves tagozat tanára, külkereskedelemmel foglalkozó vállalatok gazdasági és műszaki vezetői részére.)

A világgazdaság tárgya és módszere.
A világgazdaság fejlődésének főbb tényezői és szakaszai.
A termelés internacionalizálódása.
A világgazdaság fejlődésének főbb mozgástörvényei.
A szocialista országok gazdasági együttműködésének főbb törvényszerűségei.
A gazdasági növekedés főbb tényezői és a nemzetközi munkamegosztás.
A nemzetközi munkamegosztás főbb elméletei.
A komparatív költségek tana a tőkés és a szocialista világgazdaságban.
Gazdasági fejlettség és nemzetközi munkamegosztás.
A Közös Piac.
A KGST-integráció főbb vonásai.
A nemzetközi gazdaságpolitika a világgazdaságban, a közös piaci és a KGST-integrációban.
Iparpolitika a közös piaci és a KGST-integrációban.
A nemzetközi gazdasági mechanizmus főbb elemei.
A nemzetközi tervkoordináció fejlődésének főbb szakaszai és főbb típusai. A nemzeti struktúrapolitika és a külgazdaságpolitika.
A termelés nemzetközi szakosítása és a műszaki fejlődés összefüggései.
Multinacionális vállalatok a világgazdaságban.
A szocialista nemzetközi szervezetek és szocialista nemzetközi vállalatok.
A világpiac árrendszere.
Árképzés a KGST-integrációban.
Az értéktörvény nemzetközi mechanizmusa és a cserearányok.
Valuta- és pénzügyi rendszer a KGST-integrációban.
A konvertibilitás fogalma és fajtái.

A világgazdaság fejlődésének aktuális problémái.
A nemzetközi politika és a nemzetközi gazdaságpolitika főbb összefüggései.

A fejlett tőkés országok társadalmi, gazdasági, politikai kérdései (1 éves)

(A munkásmozgalom története és politikai gazdaságtan szakosított tanfolyamot végzett hallgatók, párt, szakszervezet, HNF, MHSZ politikai előadói, propagandisták, külügy, külkereskedelem, turizmus, idegenforgalom területén dolgozó vezetők és munkatársak, fegyveres testületek tagjai, tömegtájékoztatás dolgozói részére.)

A tőkés fejlettség fogalma. Az állammonopolista kapitalizmus jellemző új vonásai. A tudományos-műszaki forradalom hatása a fejlett tőkés országokra. Az imperialista külpolitikai stratégia alakulása a 60-as, a 70-es és a 80-as években.
Tőkés együttműködés - tőkés ellentétek. Kispolgári forradalmi és álforradalmi áramlatok a fejlett tőkés országokban.
A szociáldemokrácia ideológiája és politikája. A politikai katolicizmus és a Vatikán politikája. Az Egyesült Államok belső helyzete, külpolitikája, helyzete a tőkés világban.
Az NSZK belpolitikai problémái, külpolitikája. Nagy-Britannia belső helyzete. A „Szueztől Keletre"-külpolitikai koncepció.
Franciaország, Olaszország, a skandináv országok külpolitikája, Japán belpolitikai helyzete, külpolitikája.
Az Európán kívüli fejlett tőkés országok. A szakszervezeti akcióegység kérdései a fejlett tőkés országokban, a fejlett tőkés országok kommunista mozgalmának közös vonásai; viták, szövetségi politikájuk.

NEMZETKÖZI POLITIKA

A nemzetközi politika időszerű kérdései (1 éves)

(Párt-, KISZ- és a szakszervezeti oktatás propagandistái, a HNF és MHSZ politikai előadói, pedagógusok, tömegtájékoztatás, külügy-külkereskedelem dolgozói, fegyveres testületek tagjai, főiskolai, egyetemi oktatók részére.)

A nemzetközi erőviszonyok a nyolcvanas évek közepén.
A világgazdaság jellemző vonásai a nyolcvanas években.
A két rendszer békés versenyéért folytatott harc a nyolcvanas években.
A NATO és a Varsói Szerződés katonapolitikája a hetvenes évek közepétől napjainkig.
A globális problémák szerepe a nemzetközi életben.
A globális problémákkal kapcsolatos demokratikus társadalmi mozgalmak és a velük való együttműködés lehetőségei.
A nemzetközi ideológiai harc fő kérdései napjainkban.
A Szovjetunió intenzív társadalmi-gazdasági fejlődésére való áttérés meggyorsítása a nyolcvanas évek második felében.
Az SZKP XXVII. kongresszusának határozatai.
A Szovjetunió külpolitikája a békéért, a leszerelésért és a társadalmi haladásért.
Az európai szocialista országok 1985/86. évi pártkongresszusai az intenzív gazdasági-társadalmi fejlődésre való áttérés meggyorsításáról a nyolcvanas években.
Belső és nemzetközi politikai tendenciák Kínában a nyolcvanas években.
Az Amerikai Egyesült Államok külpolitikája a nyolcvanas években.
A nyugat-európai tőkés országok a nemzetközi politika időszerű kérdéseiről.
Japán a nemzetközi politikában a nyolcvanas években.
A fejlődő országok a világpolitikában.
A nemzeti felszabadító mozgalom jelenlegi szakasza.
A kommunista pártok közötti együttműködés kérdései napjainkban.
A nemzeti és a nemzetközi politika viszonya.

A szociáldemokrata pártok, a Szocialista Internacionálé állásfoglalásai a nyolcvanas évek nemzetközi politikai kérdéseiben.
A Magyar Népköztársaság nemzetközi politikája a nyolcvanas években.

A békés egymás mellett élés, biztonságpolitika, nemzetközi erőviszonyok (1 éves)

(Szakosított tanfolyamot végzett hallgatók, a pártoktatás, KISZ- és szakszervezeti oktatás propagandistái, HNF, MHSZ politikai előadói, külügy-külkereskedelem, tömegtájékoztatás, fegyveres testületek tagjai, pedagógusok, idegenforgalom vezetői és munkatársai részére.)

A két világrendszer közötti erőviszonyok alakulása.
Biztonságpolitika. A békés egymás mellett élés időszerű történeti és elvi kérdése az 1970-es, 80-as években.
A nemzetközi erőviszonyok a katonai, politikai, gazdasági és ideológiai szférában.
A nemzetközi erőviszonyok és a békés egymás mellett élés összefüggése.
Az USA külpolitikai stratégiája. Kissinger ötpólusú világ elve, Brzezinski két háromszög elmélete, a négy világ elve.
Az USA a 80-as évtizedben.
A fejlett tőkés államok külpolitikájának közös és sajátos vonásai.
A biztonság fogalma, értelmezése napjainkban.
A katonai biztonság kérdése.
A Szovjetunió új külpolitikai stratégiája.
A Varsói Szerződés helye, szerepe a nemzetközi erőviszonyok mai rendszerében.
Kitekintés. A békés egyás mellett élés, az enyhülés perspektívája. Az erőviszonyok várható alakulása.

A kommunista- és a munkásmozgalom elvi-politikai kérdései napjainkban (1 éves)

(Szakosított tanfolyamot végzett hallgatóknak, párt-, KISZ-, tömegszervezeti oktatás propagandistáinak, politikai előadóknak, párt- és tömegszervezeti apparátusok munkatársainak, külügy-külkereskedelem, idegenforgalom dolgozói, tömegtájékoztatás munkatársai, pedagógusok részére.)

A nemzetközi kommunista mozgalom a tömegpusztító fegyverek szakaszában. A tudományos szocializmus történelmi útjának elmélete és a XX. század reális társadalmi gyakorlata. A forradalmi munkáspártok nemzeti és nemzetközi vonásai – az önállóság és egység dialektikája (viták, útkeresés, alternatívák).
A kommunista ideológia és a kommunista politika sajátosságai, különbsége és kölcsönhatása.
Kétfrontos harc az ideológiában és a politikában. A kommunista párt és a tömegek kapcsolatainak kérdése, a párt helye, tevékenysége a közéletben. Közérdek, közhangulat, közgondolkodás, társadalmi vita és közmegegyezés.
A kölcsönös bizalom feltételei, problémái, tennivalók.
A forradalmi munkáspárt cselekvőképességének nemzeti és társadalmi problémái Közép-Kelet-Európában.

Vezetési ismeretek (1 éves)

(Megfelelő marxista-leninista műveltséggel rendelkező, elsősorban az ML Esti Egyetem általános vagy szakosított tagozatát már végzettek, s olyan beosztásban dolgozó káderek, vagy azok utánpótlásai, akiknél a hatékony vezetés politikai és szakmai követelmény.)

A vezetési gyakorlat és vezetéselmélet kapcsolata. A vezetés társadalmi meghatározottsága. A vezetéselmélet mint a gyakorlat fejlődésének terméke. A szocialista vezetés elméleti és gyakorlati kérdései. A szocialista vezetéstudomány mai helyzete, fejlődési irányai hazánkban és a szocialista országokban. A vezetéstudomány törvényszerűségei, módszerei, fogalmai. A politikai vezetés szerepe és kapcsolata a társadalom és más szféráiban folyó vezetéssel. A vezetés objektív és szubjektív feltételei.

A vezetés mint munkatevékenység. Célok kitűzése, célhierarchia kialakítása a szervezetben. A vezető információrendszerének kialakítása, működtetése. A döntéshozatal követelményei, típusmódszerei. A vezető ellenőrző munkája. Korszerű módszerek és eszközök a vezetés szolgálatában.

A vezetés mint társadalmi viszony. A szocialista demokrácia lényege a vezetői munka szemszögéből. A tudományos emberismeret felhasználása a vezetésben. A vezető személyisége, a vezetői alkalmasság.

Vezetési ismeretek, vállalatirányítás és szervezés (1 éves)

ELŐADÓ: SZEKSZÁRDI IMRE

(Vállalati párt-, KISZ-, szakszervezeti funkcionáriusok, gazdasági és műszaki vezetők, szervezési területen dolgozók részére.)

A vezetéstudomány jelentősége és kialakítása.
A vállalat mint gazdasági-társadalmi szervezet.
A vezetés emberi tényezői.
A vezetés funkciói.
A szabályozás fogalma, gyakorlata és eszközei.
Tervezés és a terv. Piac szerepe.
Szervezés szerepe, jelentősége. (A KB 1971. dec. 1-jei határozata és más dokumentumok.)
Rendszerelmélet főbb kérdései.
A szervezés elméleti és gyakorlati kérdései.
Számítástechnika alapjai – Számítástechnikával – amit a vezetőknek tudni kell.

Munkahelyi demokrácia, a dolgozók részvétele a vezetésben (1 éves)

ELŐADÓ: VANICSEK ZOLTÁNNÉ

(Párt-, KISZ-, szakszervezeti funkcionáriusok, választott tisztségviselők, gazdasági vezetők, propagandisták, állami, tanácsi apparátusban dolgozók részére.)

A marxista–leninista államelmélet.
A szocialista állam.
A szocialista demokrácia. Demokrácia a gazdaságban.
A munkahelyi demokrácia fejlődése a XIII. kongresszus alapján.
A munkahelyi demokrácia lényege és formái.
A pártszervek és -szervezetek, valamint a KISZ-szervek és -szervezetek szerepe a munkahelyi demokrácia intézményrendszerében.
A szakszervezetek helye, szerepe a szocialista társadalom építésében.

A szakszervezeti munkásképviselet és szakszervezeti demokrácia.
A munkahelyi demokrácia intézményrendszere, fórumai, hatásköre.
Az érdek. Az érdek típusai. Az érdekérvényesítés lehetősége.
Az érdekérvényesítés mechanizmusa a munkahelyi demokrácia keretein belül.
A vállalatvezetés intézményei és a munkahelyi demokrácia fórumrendszere.
Az új vállalatvezetési formák és a demokratikus testületek együttműködése a VII. ötéves tervben.
A szakszervezeti bizalmiak szerepe a munkahelyi demokrácia érvényre juttatásában.
A gazdasági vezetők véleményezésének módszerei és a kialakult gyakorlat alapján leszűrt tapasztalatok.
A vállalatok belső irányítási rendszere és a munkahelyi demokrácia kapcsolata. A vállalaton belüli kapcsolatok típusai.
Munkahelyi demokrácia az intézményekben.
A munkahelyi demokrácia színvonalának mérési módszere.
A munkahelyi demokrácia az európai szocialista országokban.
Munkástörekvések Nyugat-Európában a vezetésbe való beleszólásra.
Üzemi gyakorlat.

POLITIKAI PEDAGÓGIA

Politikai pedagógia (1 éves)

(Politikai tömegtanfolyamok propagandistái, MLEE tanárai, propagandamunkát irányítók, felnőttoktatással foglalkozó pedagógusok részére.)

A politikai nevelés céljai, a felnőttnevelés helye és szerepe a társadalomban.
A felnőtt személyiség.
Szocializáció és nevelés felnőttkorban.
Emberismeret és bánásmód a politikai nevelés során.
A közösséggé válás, a közösség fejlődése.
A személyiség beállítódása, meggyőződései, szokásai.
Vezetői szerepek, szerepfelfogások.
A politikai nevelés folyamata.
A politikai magatartás és kialakulása, fejlődése a társadalomban.
Nevelési módszerek és sajátos megjelenésük a felnőtt személyiség nevelésében.

A bánásmód pszichológiája (1 éves)

(Párt-, KISZ-, szakszervezeti tisztségviselők, propagandisták, személyzeti vezetők, tanácsi apparátus, vállalati gazdasági és műszaki vezetők, pedagógusok, orvosok, egészségügyi középkáderek, szolgáltató vállalatok vezetői részére.)

A pszichológiai tudomány dialektikus, materialista megközelítése.
A pszichológiai ismeretek hasznosítása a politikai munkában.
A lelki jelenségek szerepe a környezet és az egyén kölcsönhatásában.

Az érzelmek a pszichikus alkalmazkodásban.
A felnőtt személyiség jellemző vonásai.
Önmagunk és mások megismerésének lehetőségei.
Az emberi kapcsolatok pszichológiai összetevői.
A társadalmi beilleszkedés szociálpszichológiai kérdései.
A kommunikáció mint hatáskeltés.
A véleményalakítás és meggyőzés pszichológiai mozzanatai.
A politikai meggyőzésben alkalmazott érvelési módok.
A nyilvánosság előtti szereplés pszichológiai feltételei.

Oktatástechnika a pártoktatásban (1 éves)

(Audiovizuális eszközöket használó, gyakorló propagandistáknak javasoljuk.)

A politikai propaganda feladata és a pártoktatás szerepe.
A politikai közlés hatékonyságának tényezői.
A szemléletesség és szemléltetés didaktikai elve és pszichológiai összetevői.
Az oktatástechnikai eszközök kezelése, információhordozóinak készítése, a tanulás-tanítás folyamatában történő hasznosítása:
- az írásvetítő transzparensek készítése és felhasználása a pártoktatásban;
- hanganyagok készítése és felhasználásuk lehetőségei;
- játék- és dokumentumfilmek felhasználása a tanulás-tanítás folyamatában;
- videoanyagok készítése, felvétel kamerával, meglévő anyagok másolása, összevágása, felhasználása;
- számítástechnika hasznosítása a pártoktatásban.

POLITIKAI RETORIKA

Politikai retorika
(1 éves)

(Propagandistáknak, politikai-mozgalmi tisztségviselők részére.)

Kommunikáció és retorikai alapismeretek.
A nyelv és beszéd azonosságai és különbségei.
A helyes hangképzés és kiejtés beszédtechnikai követelményei.
Az értelmes szövegmondás alapjai.
Az élőszó és az írott nyelv közti különbségek.
A meggyőzés lélektani kérdései, érvelés, cáfolás, vitatkozás.
A stílust élénkítő stilisztikai és retorikai eszközök.
A politikai munkában alkalmazott szóbeli közlés fajtái, műfaji és stíluskövetelményei.
A nyilvános megszólalás követelményei.
A politikai beszéd és előadás.
A hatáskeltés eszközrendszere, a figyelem felkeltése és irányítása.
A kiscsoportos beszéd, beszélgetés, vita, megbeszélés stb. előkészítése.
A metakommunikáció és szerepe a beszédben.
Az alkalmi beszéd jellegzetességei, tartalmi és nyelvi meghatározottságai.

EGYÉB TANFOLYAMOK

A BUDAPESTI HELYI SAJÁTOSSÁGOKNAK MEGFELELŐEN AZ ALÁBBI TANFOLYAMOKAT INDÍTJUK:

A tudományos-technikai forradalom és társadalmi-gazdasági összefüggései (1 éves)

ELŐADÓK: ÁGOSTON LÁSZLÓ, ÁGOSTON MIHÁLY

(Vállalatoknál, kutató- és fejlesztő-munkahelyeken, termelésben és irányító szervekben dolgozó műszaki, természettudományi és gazdasági szakemberek, pártvezetőségi tagok részére.)

Korunk technikai forradalmának sajátosságai.
A tudományos forradalom jellegzetességei korunkban.
Világgazdasági változások és a tudományos-technikai haladás összefüggései. (Az MSZMP XIII. és az SZKP XXVII. kongresszusa alapján.)
Az emberi oldalon jelentkező változások.
TTF és a magyar társadalom.
A tudományos-technikai forradalom és a magyar népgazdaság feladatai és perspektívái.
Tudományos-technikai forradalom és társadalmi rétegződés.
A tudományos-technikai forradalom kulturális vonatkozásai és az életmód változásai.
A tudományos-technikai forradalom ideológiai kérdései.

A világ műszaki fejlődésének fő vonásai, ezek várható gazdaságszerkezeti hatása (1 éves)

ELŐADÓ: RÁCZ LÁSZLÓ

(Gazdálkodó szervezeteknél dolgozó műszaki értelmiségiek számára.)

A világ műszaki haladásának fő vonulata.
A műszaki kutatások főbb súlypontjai.
A műszaki kutatások eredményeit elsőként alkalmazó ágazatok.
A termelést korszerűsítő eljárások.
Az újratermelési folyamat biztonságát növelő ágazatok műszaki fejlődése.
A műszaki haladás hatása az exportképességre, a környezetvédelemre, az üzemméretre, a foglalkoztatottság struktúrájára, a munkaerő képzettségi szintjére, a gazdasági folyamatok vezérlésére.

Az élővilág és a társadalom viszonyának néhány kérdése (1 éves)

ELŐADÓ: HÁRSNÉ VARRÓ RÓZSA

(Biológiatanároknak, orvosoknak, környezetvédelmi szakembereknek, biológiai és filozófiai alapműveltséggel rendelkező értelmiségieknek ajánljuk.)

A biológia forradalmának társadalmi és társadalomelméleti következményei: a biológia forradalmának feltételei, főbb szakaszai és lényege; világnézeti viták a biológia tudománya változásának nyomában; a biológiai és társadalmi forradalom; a biotechnika elvi lehetősége.
A természet és társadalom viszonyának marxista megközelítése. Marx az ember lényegéről, természetben elfoglalt helyéről. Engels a természet-társadalom viszonyáról, a természet feletti uralom lehetőségeiről és korlátairól. Civilizáció és természeti környezet. Az SZKP XXVII. kongresszusa a természeti környezet védelméről. Az ember helye az ökoszisztémában. Az ökológiai egyensúly mint globális probléma.
A betegségek biológiai és társadalmi meghatározottságának kölcsönviszonya: a betegségek biológiai természetéről; a pszichikus jelenségek

mint a biológiai és a társadalmi szintézise és közvetítője; a betegségek társadalmi meghatározottságának problémái; a biológiai és társadalmi tényezők kölcsönhatása a betegségben.

A modern polgári gondolkodás néhány irányzata (1 éves)

(Fiatal egyetemi oktatóknak, kutatóknak, újságíróknak, középiskolai filozófiatanároknak, vezető propagandistáknak, filozófia és politikai gazdaságtan szakosított tanfolyamot végzetteknek ajánljuk.)

A modern polgári ideológia sajátosságai.
A modern polgári filozófia néhány irányzata:
A neopozitivizmus a filozófiáról, a megismerésről, a tudományról.
Az egzisztencializmus a filozófiáról, az emberi létről, az erkölcsről.
Neotomizmus és teilhardizmus a filozófiáról, az evolúcióról, a tudomány és vallás viszonyáról.
Mai „marxológia".
A modern polgári közgazdaságtan főbb irányzatai:
A neoklasszikus polgári közgazdaságtan alapelvei, gazdaságpolitikai értelmezése
Keynes és Kalecki gazdaságelmélete és gazdaságpolitikai ajánlásai.
A neokonzervativizmus gazdaságelmélete és gazdaságpolitikai gyakorlata.
A monetarizmus elmélete és gyakorlata.

Tudomány és kultúra (1 éves)

ELŐADÓ: HORVÁTH JÓZSEF

(Tudományos kutatóknak, újságíróknak, párt-, szakszervezeti, KISZ politikai munkatársaknak, vezető propagandistáknak ajánljuk.)

A tudomány helyének és szerepének mai polgári felfogása; ideológiai irányzatok. A tudomány és kultúra szembeállításának objektív társadalmi-szociális forrásai. A tudomány funkcióinak sajátosságai, torzulásai a mai kapitalizmusban. Korunk tudományos forradalma, a szo-

cialista világrendszer, valamint a tudomány és kultúra viszonyának polgári megközelítése (a tudományfilozófiában és tudományszociológiában), újraértelmezési törekvése.
A tudomány kulturális szerepe (rekonstrukciója) a szocializmusban.
A tudomány új típusa és termelődésének feltételei (tudományos-technikai forradalom, a szocializmus építésének eredményei), történeti kibontakozása.
A tudomány demokratizálása. A tudomány kulturális értékeinek sokoldalú kibontakozása és a személyiség harmonikus fejlődésének kölcsönös feltételezettsége.
A tudomány egysége: megvalósulásának folyamatjellege.
Az új típusú tudomány humanista irányultsága.
A tudomány és a szocializmus egysége.

A dialektikus logika (1 éves)

ELŐADÓ: ERDEI LÁSZLÓ

(Propagandisták, állami, vállalati vezetők, fejlesztő mérnökök, programozók, kiadói szerkesztők, pedagógusok, KISZ-funkcionáriusok, újságírók, rádió-, tv-dolgozók részére.)

A logika tárgya és feladata. Formális és dialektikus logika.
Kijelentéslogika.
Osztálylogika.
Predikátumlogika.
A gondolkodás formális logikai alaptörvényei.
A hipotézis. A bizonyítás és cáfolás.
Az empirikus bizonyítás problémája.
A tapasztalat szférájának az áttekintése, ellentmondásossága.
Az ellentmondással kapcsolatos logikai problémák, ezek marxista–leninista, dialektikus megoldása.
A bizonyításprobléma dialektikus logikai megoldása.
A dialektikus logika kategóriái.
Fogalom. Ítélet. Következtetés.
Mindkét félévben a tárgyalt logikai problémák szervesen összekapcsolódnak a társadalmi valóság objektív logikájával, a szocializmus építésének, fejlődésének dialektikájával.

Az ifjúsági mozgalom fejlődésének tapasztalatai (1 éves)

(KISZ-bizottságok tisztségviselői és ifjúsági vezetők munkatársai, apparátusi dolgozók, KISZ- és szakszervezeti oktatás propagandistái, pedagógusok, kollégiumi nevelők, művelődési házak, ifjúsági klubok vezetői és munkatársai, tömegtájékoztatás dolgozói részére.)

Az ifjúságpolitika területei, tényezői, ifjúságkutatás. Az ifjúsági szervezetek, mozgalmak helyzete napjainkban. A magyar ifjúsági mozgalmak történetének főbb tanulságai. Ankét aktuális ifjúságpolitikai kérdésekről.
Az MSZMP KB 1984. évi ifjúságpolitikai állásfoglalása; az ifjúság a mai magyar társadalomban. A párt, társadalmi szervek, állami szervek ifjúságpolitikai feladatai. Az ifjúsági törvény és az ifjúsági parlamentek. Ifjúsági önkormányzatok, az ifjúság és szervezeteinek jogosítványai.
Pályaválasztás, pályakezdés, népesedéspolitika és családalapítás kérdései.
Az ifjúság szocialista tudatának és életmódjának fejlesztése.

A politikai nyilvánosság és tömegkommunikáció (1 éves)

ELŐADÓ: DR. BOGNÁR LÁSZLÓ

(Ajánljuk a tanfolyamot elsősorban az információs munkát végzőknek, a tömegkommunikáció területén dolgozók részére, valamint azoknak, akik párt- és tömegszervezetekben, ill. kulturális területeken dolgoznak.)

A társadalmi kommunikáció fogalma, tartalma és szerepe a politikában.
A kommunikáció folyamatának tényezői.
A politikai kommunikáció helye és szerepe a kommunikációs rendszerben.
A politikai kommunikáció folyamatának sajátosságai.
A kommunikációs eszközök és hatásaik sajátosságai.
A közvetlen emberi kommunikáció szabályai.

A tömegbefolyás és a kommunikáció. Tudatformák és szintek.
A tömegbefolyásolás politikai feltételei.
A közvélemény.
Információs rendszerek. Információ-agitáció-befolyásolás.
Manipuláció.
A tömegbefolyásolás szintjei és rendszere.
A közvélemény megismerésének elvei.
A közvélemény megismerésének módszerei.
A befolyásolás hatékonyságát növelő eszközök.
Az informálás technikája.
A pszichológiai és szociálpszichológiai ismeretek felhasználása a befolyásolásban.

Esztétika (3 éves)

ELSŐ ÉVFOLYAM

Az antikvitás, a középkor és a reneszánsz filozófiája.
Az újkori polgári filozófia a XVII–XVIII. században.
A klasszikus német filozófia.
A polgári filozófia 1848 után.
Az imperializmus korának polgári filozófiája.
A marxista filozófia története.
A munka és az emberi lényeg. Az emberi tevékenység szerkezete.
A gyakorlat marxista-leninista kategóriája.
Lét és tudat. A visszatükröződés dialektikus materialista elmélete.
Dialektika, ismeretelmélet és logika egysége.
A materialista dialektika néhány fő törvényszerűsége és kategóriája.
Termelési mód, tulajdonviszonyok, osztályviszonyok, elidegenedés.
A társadalmi-gazdasági formációk elmélete.
A társadalom tagozódása és politikai élete. Osztályok és osztályharc.
Állam és forradalom: A társadalmi haladás.
A társadalmi tudat jellemzése és szerkezete.
Mindennapi és ideologikus tudat.
Erkölcs és vallás.
Tudomány és művészet.

MÁSODIK ÉVFOLYAM

Az esztétika tárgya és módszere, az esztétikum sajátosságai.
A művészeti tükröződés.
A művészet keletkezése és fejlődésének általános törvényei.

Az antikvitás és a középkor esztétikája.
Az esztétika története a reneszánsztól a felvilágosodásig.
Az esztétika története Kanttól 1848-ig, az orosz forradalmi demokraták esztétikája.
A polgári esztétika 1848-tól a századfordulóig.
A marxista-leninista esztétika története.
A szép és a rút.
A tragikum és a komikum.

HARMADIK ÉVFOLYAM

Tartalom és forma a művészetben.
Korunk polgári művészetének problémái.
A realizmus kérdései.
A szocialista realizmus kérdései.
Az ágazati esztétika általános kérdései.
Az irodalom esztétikájának alapjai.
A képzőművészet esztétikájának alapjai.
A zene esztétikájának alapjai.
A színművészet esztétikájának alapjai.
A filmesztétika alapjai.
Művészetünk időszerű kérdései és feladatai az MSZMP XIII. kongresszusa tükrében.

Szocialista kultúra, közművelődés (2 éves)

(A kulturális kérdéseket oktató pártpropagandisták, a KISZ kulturális kérdésekkel foglalkozó tisztségviselői, a szakszervezeti oktatás propagandistái; közművelődési, kulturális és művészeti intézményekben dolgozók: a fővárosi és kerületi tanácsok művelődési osztályainak, valamint a szakszervezetek kulturális osztályainak munkatársai, a vállalatok, intézmények művelődési bizottságainak vezetői részére.)

ELSŐ ÉVFOLYAM

Munka és művelődés.
A kultúra fogalma, történelmi értelmezése.
Polgári kultúrafelfogások.
A kultúra marxi fogalma. A lenini kultúrakoncepció.
A kulturális forradalom.
Szabadidő és művelődés.

Technika és művelődés.
Művészet és társadalom.
Közösség és művelődés.
A szocialista műveltség szerkezete. A társadalomtudományok és a művelődés; a természettudományok és a művelődés; általános műveltség és szakműveltség; politika és műveltség; a műveltség és a művészetek.
Életmód, magatartás és műveltség.

MÁSODIK ÉVFOLYAM

Művelődéspolitika; a művelődéspolitika fogalma.
A szocialista Magyarország kultúrája és a szocialista magyar kultúra.
Az MSZMP művelődéspolitikája:
Tudománypolitika.
Művészetpolitika.
Oktatáspolitika.
Közművelődés-politika.
Egyházpolitikánk.
A művelődés párt- és állami irányítása.
A művelődés tervezési és közgazdasági kérdései.
A társadalom tagozódása és a művelődés. Munkahelyi művelődés. Az értelmiség és a művelődés.
A közművelődés mint társadalmi mozgalom és mint intézményes tevékenység.
A közművelődés szervezete és intézményei, formái és módszerei.
Közművelődés és tömegkommunikáció.
Művészeti életünk időszerű kérdései. (Irodalom, film, színház, zene, képző- és iparművészet.)
A művészeti nevelés:
A közművelődés feladatai a művészeti ízlés fejlesztésében.
A művészeti nevelés szociológiai szempontjai és lélektani alapjai.
A művészeti nevelés esztétikai szempontjai, módszertani követelményei és formái.

Környezetkultúra és formatervezés (1 éves)

ELŐADÓ: ERNYEY GYULA

A mindennapi élet kultúrája. Környezetkultúra és tárgykultúra. Képzőművészet, építészet, iparművészet, formatervezés.
A formatervezés létrejöttének műszaki-gazdasági, társadalmi és kul-

turális feltételei. A formatervezés értelmezési és gyakorlati eredményei: az ipari forradalom idején (angol modell, Európa és USA); a századfordulón (Art Nouveau, Deutscher Werkbund és az amerikai tömegtermelés); a két világháború között (avantgarde, funkcionalizmus, styling); a második világháború után (a modern tervezés szervezeti változatai).

A formatervezés helye és funkciója a társadalmi jelenségek rendszerében. A formatervezés-oktatás nagy műhelyei (Bauhaus, Vhutyemasz, Ulm). A formatervezést meghatározó műszaki-gazdasági, társadalmi-politikai feltételek megváltozása a 60-as évektől.

Az egyetemes formatervezés új törekvései (post-modern, late-modern, rendszerelvű tervezés). A formatervezés fő jellemzői Magyarországon; tervezés és intézményrendszer. A formatervezés oktatása Magyarországon.

A formaváltások problémája a járműipar példáján. Formatervezés és értékelemzés a szilikátiparban. Rendszerelvű tervezés a villamos- és műszeriparban. A számítógépes tervezés eredményei a textiliparban.

Vállalatiarculat-tervezés.

A formatervező helye a vállalati szervezetben. A tárgyalkotás társadalmi környezete. Formatervezés, környezetkultúra, munkakultúra, mindennapi kultúra.

„KORUNK KÉRDÉSEI" – ELŐADÁS-SOROZATOK

Történelmi utunk

Az Osztrák-Magyar Monarchia és a nemzeti-nemzetiségi kérdés.
A történelmi Magyarország felbomlása és a forradalmak 1918–1919-ben.
Trianon és az ellenforradalmi rendszer.
A keresztény nemzeti kurzus.
Az egyházak a Horthy-korszakban.
Magyarország a második világháborúban.
A népi demokratikus forradalom (1944–1948).
Az 1947-es júniusi békeszerződéstől a Varsói Szerződésig.
A szocialista építés 1949–1956 között.
Az 1956-os ellenforradalom és a konszolidáció (1956–1959).
A szocializmus alapjainak lerakása. A mezőgazdaság szocialista átszervezése (1959–1962).
A szocializmus építésének jelenlegi kérdései (1962–).
Az MSZMP XIII. kongresszusa legfontosabb feladatainkról.

Társadalmi és rétegproblémák a mai Magyarországon

Népesedési helyzetünk alakulása, népesedéspolitikai törekvéseink.
A társadalmi szerkezet és változásai.
Az életmódváltozás hazánkban, pozitív és negatív jelenségek.
A család a mai magyar társadalomban.
Az ifjúság helyzete, jellemzői, problémái. Az ifjúságpolitika.
Az időskorúak társadalmunkban.
A nők helyzete a mai Magyarországon. Nőpolitikai törekvések.
A munkásosztály.
A magyar parasztság.
Az értelmiség fejlődése, helyzete és perspektívái.
Hátrányos helyzetű társadalmi rétegek hazánkban.
Az urbanizáció folyamata és hatásai.
Társadalmi és rétegproblémák Budapesten.

Időszerű politikai kérdések ideológiai háttere

(Az itt közölt témakörökön belül az egyes előadások konkrét témáit az aktualitások határozzák meg. Egy témakörből az év során több előadás is lehet.)

Osztályharc, politikai, ideológiai harc.
Kapcsolataink a nemzetközi kommunista és munkásmozgalommal.
A nemzetközi helyzet. A két világrendszer viszonyának alakulása.
A világgazdaság új jelenségei.
A KGST-országok gazdasági fejlődése és együttműködésük időszerű kérdései.
A magyar gazdaság helyzete és a soron levő feladatok.
Az életszínvonal és a szociálpolitika kérdései.
A társadalmi folyamat és a szocialista demokrácia.
Társadalmi viszonyaink, a párt szövetségi politikája.
Tudomány. Tudománypolitika.
Közoktatás. Oktatáspolitika.
Művészek Művészetpolitika.
Műveltségi helyzetünk. Közművelődéspolitika.

A magyar népgazdaság VII. ötéves terve. Budapest VII. ötéves terve

Gazdaságpolitikai koncepció a VII. ötéves tervben.
Budapest VII. ötéves terve.
Anyagi és nem anyagi tevékenység a fővárosban.
A népesség és életkörülményei.
Főbb fejlesztési célkitűzések.
A magyar iparnak a kor követelményéhez való igazodása.
A műszaki fejlesztés lehetőségei és korlátai.
A magyar mezőgazdaság az 1980-as évtizedben.
Pénzügyi folyamatok és költségvetési kapcsolatok a magyar gazdaságban, különös tekintettel a nagyvállalatokra.
Jövedelem- és bérszabályozás.
Termelő infrastruktúra az 1980-as évtizedben a magyar gazdaságban és a fővárosban.

Környezetvédelem

A sorozat a környezetvédelmi politika hazai és nemzetközi vonatkozásait dolgozza fel. Az előadók a környezetvédelem, illetve az érintett

ágazatok felelős állami vezetői és kérdéseinek legjobb tudományos szakemberei.
A sorozat előadásai foglalkoznak a környezetvédelem olyan általános összefüggéseivel, mint a gazdaság és a környezetvédelem viszonya, a világ globális ökológiai problémáinak hazai hatásai, a környezeti változások következményei.
Bemutatják környezetvédelmünk időszerű kérdéseit, néhány fontos területét (pl. ipari környezetvédelem, vízgazdálkodás), a szabályozás fejlődését, a tudati tényezők szerepét, a környezetvédelem ideológiai vonatkozásait, a társadalmi erők szerepét, a párt környezetvédelmi állásPontját.

ÖNÁLLÓ TANULÁS

AZ AJÁNLOTT TÉMÁK TÖBBEK KÖZÖTT
A KÖVETKEZŐK:

A természettudományos ismeretterjesztés ma.
A tudományos-technikai haladás korunkban.
Az MSZMP szövetségi politikájának elvei, történetisége.
A szocialista hazafiság ma.
Erkölcs és művészet.
A gazdasági hatékonyság növelésének útjai és lehetőségei napjainkban.
Az üzem- és munkaszervezés ösztönzői és korlátai.
Az üzemi, munkahelyi demokrácia fejlődésének helyzete és feladatai.
A vállalati belső irányítási rendszer továbbfejlesztése.
Gazdasági szerkezet és munkaerő-gazdálkodás.
A neofasizmus Európában 1945-től napjainkig.
A terrorizmus a tőkés országokban.
Az arab egység alakulása a függetlenné válástól napjainkig.
A népi demokratikus forradalmak fejlődésének közös és sajátos vonásai.
A szocializmus politikai rendszere – működésének elvei.
A párt vezető szerepének érvényesülése a szocializmus építésének időszakában.
Az ideológiai munka jelentősége, pártirányítása.
A tájékoztatás, információ, propaganda és agitáció fontossága a tömegkapcsolatok alakításában.
Az MSZMP káderpolitikai elvei, az állami személyzeti munka.
A vezetőképzés, önképzés lehetőségei.

TÁJÉKOZTATÓ
A TANFOLYAMOK HELYÉRŐL

A szakosított és a speciális továbbképző tanfolyamok, a „Korunk kérdései" előadás-sorozatok az

MSZMP BUDAPESTI BIZOTTSÁGA
OKTATÁSI IGAZGATÓSÁGÁN

Budapest XI.
Villányi út 11–13.
szám alatt működnek.

Háromévés általános tagozatok Budapesten a kerületi pártbizottságok mellett a következő helyeken működnek:

I., II. kerületben dolgozók részére a	II. ker. tagozat Bpest II., Bem tér 2.
III. kerületben dolgozók részére a	III. ker. tagozat Bpest III., Miklós u. 32.
IV., XV. kerületben dolgozók részére a	IV. ker. tagozat Bpest IV., Rezi K. u. 1.
V. kerületben dolgozók részére az	V. ker. tagozat Bpest V., Mérleg u. 6.
VI. kerületben dolgozók részére a	VI. ker. tagozat Bpest VI., Népköztársaság útja 105.
VII. kerületben dolgozók részére a	VII. ker. tagozat Bpest VII., Dohány u. 76.
VIII. kerületben dolgozók részére a	VIII. ker. tagozat Bpest VIII., Baross u. 61.
IX. kerületben dolgozók részére a	IX. ker. tagozat Bpest IX., Köztelek u. 8.
X., XVII. kerületben dolgozók részére a	X. ker. tagozat Bpest X., Pataky I. tér 16. sz.
XI., XXII. kerületben dolgozók részére a	XI. ker. tagozat Bpest XI., Bocskai út 31–41.

XII. kerületben dolgozók részére a	XII. ker. tagozat Bpest XII., Szoboszlai u. 4.
XIII. kerületben dolgozók részére a	XIII. ker. tagozat Bpest XIII., Váci út 69-71.
XIV., XVI. kerületben dolgozók részére a	XIV. ker. tagozat Bpest XIV., Columbus u. 11.
XVIII., XIX. kerületben dolgozók részére a	XVIII. ker. tagozat Bpest XVIII., Vörös Hadsereg útja 131.
XX. kerületben dolgozók részére a	XX. ker. tagozat Bpest XX., Kossuth L. u. 49.
XXI. kerületben dolgozók részére a ker. PB és a CsM Okt. Váll. (II-es számú kapu)	XXI. ker. tagozat Bpest XXI., Tanácsház tér 12. és XXI., Bajáki Ferenc u. 1.
Fővárosi Tanács dolgozói és a budapesti pedagógusok részére a	Pedagógustagozat Bpest VIII., Horváth Mihály tér 8.

TARTALOMJEGYZÉK

OKTATÁSI FORMÁK 3

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK 7

HÁROMÉVES ÁLTALÁNOS TAGOZAT 9

SZAKOSÍTOTT TAGOZATOK TEMATIKÁI 10

SPECIÁLIS TOVÁBBKÉPZŐ TANFOLYAMOK TEMATIKÁI ... 15

Pártiskolai tanfolyamok 17
A párt feladatai a műszaki fejlesztés területén (1 éves) 17
Az MSZMP honvédelmi politikájának alapjai és ideológiai kérdései (1 éves) 13

Politikai vezetés – pártmunka (reszortképzés) 19
Politikai vezetés – pártmunka (1 éves) 19
A pártélet és a pártépítés kérdései (1 éves) 19
A politikai információ és tömegpolitikai munka (1 éves) 20
Az agitáció elméleti és módszertani alapjai (1 éves) 21
A pártfegyelem kérdései (1 éves) 21
A párt szerepe a gazdaság irányításában (1 éves) 22
Az alapszervezeti munka kérdései (1 éves) 23
A káderpolitika elvei és gyakorlata (1 éves) 23
A marxizmus–leninizmus alapjai 24
Gazdaságpolitikánk a gyakorlatban (1 éves levelező, havonta fél nap) 25

Politikatudomány 26
Politikai rendszerünk időszerű kérdései (1 éves) 26
Politikatudomány és politikai gyakorlat (1 éves) 26
Érdek, érték, politika (1 éves) 27

Szociológia 28
Szociológia (1 éves) 28
A marxista szociológia elvei és módszerei (2 éves) 28

A szociológia alkalmazása a gazdasági, munkahelyi vezetésben (1 éves) 30
Szociológiai módszertan (1 éves) 30
Település- és városszociológia (1 éves) 31
Politikai szociológia (1 éves) 32
Egészségügyi szociológia (1 éves) 32
A deviáns viselkedésmódok szociológiája (1 éves) 33
A környezetvédelem politikai és szociológiai kérdései (1 éves) ... 34

Művelődéspolitika 35
Művelődéspolitika (1 éves) 35
A művelődés időszerű kérdései (1 éves) 36
Művelődéstörténet – művelődéspolitika (1 éves) 36
A felnőttoktatás időszerű kérdései Európában és Magyarországon (1 éves) 37
Tömegkommunikáció, politika, művelődés (1 éves) 38

Etika 39
Társadalmunk és az erkölcs (1 éves) 39
Szocializmus és erkölcs (1 éves) 39

Esztétika 41
Marxista és polgári esztétikai gondolkodás a XX. században (1 éves) 41
Irodalomesztétika (1 éves) 42
Filmesztétika (1 éves) 42
Lukács: A marxi társadalomontológia és az esztétikum (1 éves) 43

Valláselmélet 44
Bevezetés a marxista valláselméletbe (1 éves) 44
Marxista vallástörténet és vallászkritika (2 éves) 44
A marxista bibliakritika alapkérdései (1 éves) 45

Gazdaságpolitika 46
Gazdaságpolitikánk a vállalati gyakorlatban (1 éves) 46
Gazdaságpolitikai ismeretek (1 éves) 47
Tervezés, gazdasági szabályozás, fejlődési utak (1 éves) 48
Beruházáspolitika az 1980-as évtizedben (1 éves) 49
Jövedelem- és bérszabályozás (1 éves) 49
Iparpolitika, iparfejlesztés az 1980-as évtizedben (1 éves) 50
Gazdaság- és szociálpolitika (1 éves) 50
Gazdaságpolitika, közgazdasági ismeretek az új vállalatirányítási forma keretében működő testületek tagjai részére (1 éves) 51
Árelmélet, gazdaságpolitika, árpolitika az 1980-as évtizedben (féléves) 51

Gazdaságpolitikai elemzés matematikai módszerekkel, számítógép felhasználásával (1 éves) 52
A magyar élelmiszergazdaság és fejlődésének távlatai (1 éves) 52
Szövetkezetelmélet – szövetkezetpolitika (1 éves) 53
Válogatott fejezetek a vállalati fejlesztés köréből (1 éves) 54
Gazdaságunk szerkezetének korszerűsítése (1 éves) 55
A munkaerő-gazdálkodás népgazdasági és vállalati kérdései (1 éves) 56
Magyarország külgazdasága (féléves) 56

Világgazdaság 58
A világgazdaság fejlődésének kérdései (1 éves) 58
Gazdaságpolitika, világgazdasági változások, szocialista integráció. A Szovjetunió gazdasága és gazdaságirányítási rendszerének változása. (1 éves) 59
Gazdaságpolitika, nemzetközi piaci viszonyok és a külkereskedelem (1 éves) 59
A mai világgazdaság. A KGST és a Közös Piac. (1 éves) 60
A fejlett tőkés országok társadalmi, gazdasági, politikai kérdései (1 éves) 61

Nemzetközi politika 62
A nemzetközi politika időszerű kérdései (1 éves) 62
A békés egymás mellett élés, biztonságpolitika, nemzetközi erőviszonyok (1 éves) 63
A kommunista és a munkásmozgalom elvi-politikai kérdései napjainkban (1 éves) 64
Vezetési ismeretek 65
Vezetési ismeretek (1 éves) 65
Vezetési ismeretek, vállalatirányítás és szervezés (1 éves) 66
Munkahelyi demokrácia, a dolgozók részvétele a vezetésben (1 éves) 66

Politikai pedagógia 68
Politikai pedagógia (1 éves) 68
A bánásmód pszichológiája (1 éves) 68
Oktatástechnika a pártoktatásban (1 éves) 69

Politikai retorika 70
Politikai retorika (1 éves) 70

Egyéb tanfolyamok 71
A tudományos-technikai forradalom és társadalmi-gazdasági összefüggései (1 éves) 71
A világ műszaki fejlődésének fő vonásai, ezek várható gazdaságszerkezeti hatása (1 éves) 72

Az élővilág és a társadalom viszonyának kérdései (1 éves) 72
A modern polgári gondolkodás néhány irányzata (1 éves) 73
Tudomány és kultúra (1 éves) 73
A dialektikus logika (1 éves) 74
Az ifjúsági mozgalom fejlődésének tapasztalatai (1 éves) 75
A politikai nyilvánosság és tömegkommunikáció (1 éves) 75
Esztétika (3 éves) 76
Szocialista kultúra, közművelődés (2 éves) 77
Környezetkultúra és formatervezés (1 éves) 78

„Korunk kérdései" – előadás-sorozatok 80
Történelmi utunk 80
Társadalmi és rétegproblémák a mai Magyarországon 80
Időszerű politikai kérdések ideológiai háttere 81
A magyar népgazdaság VII. ötéves terve. Budapest VII. ötéves terve 81
Környezetvédelem 81

Önálló tanulás (ajánlott témák) 83

Tájékoztató a tanfolyamok helyéről 84

Felelős kiadó a Kossuth Könyvkiadó igazgatója
87-0577. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető Csöndes Zoltán vezérigazgató